

304671 వత్రిక దినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2. } చెన్నపట్టణము 1915 సం॥ డిసెంబరు నెల 30 వ తేది గురువారము } NO 231
సంవత్సరము. ౨. } రాక్షసనామ సంవత్సర మార్గ శిర బహుళ నవమి. } సంచిక ౨౩౧

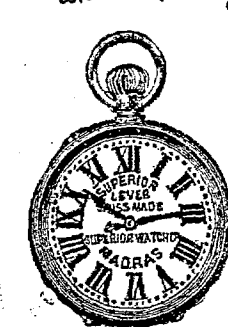
గాంధర్వ ప్లాటు హార్మోనియములు

హిందూస్థానీ కరాటక కీర్తనల తగినట్లుగా ప్రత్యేకము రచయిత చేయబడినవి.
1 నెం. ప్లాటు రూ. 20-0-0
2 నెం. గారంటీ 2 నెం. ప్లాటు రూ. 20-0-0 2 నెం. గారంటీ 2 నెం. హార్మోనియములు తృప్తికరములు కానియెడల 10 రోజులలోపుగా రిటర్న్ చేయవచ్చును. మావద్ద 17-18 మొదల అనేకయితర హార్మోనియములుగలవు. ఉపాధ్యాయులు లేకనే స్వయంగా హార్మోనియం వాయించ నేర్చుకొనుటకు తగిన గ్రంథమునం దిప్పుడు శ్రీమాత్ బళ్లారి కృష్ణమాచార్యుల వారి వాటకపాటు సహకారపు విశేషముగా ఖర్చుచున్న విగాన ఆలస్యముచేసి మోసపోకుడు. వెల 2 రూపాయల మాత్రమే. రోజు, సింగర, రాత్రి, నన్, హంబర, బ్రయింపు వైకల్పు కావలసినవారు మాకు వ్రాయుడు. మద్రాసు పోస్టు సప్లయింగ్ ఏజెన్సీ, 15 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

కాకినాడకోటిపల్లి మోటారుబండ్లు

14 గురు జనమయెక్క మోటారుబండి ప్రతిరోజున ఉదయము ౫ం 7-80 కు కాకినాడలో ప్రాత్ర మునిసిపల్ కచ్చేరికి వెదుటనున్న మోటారు ట్రాన్సిట్టు కంపెనీ ఆఫీసులో నుండి బయలుదేరి కోటిపల్లి ౫ం 9-40 కు చేరును. తిరిగి కోటిపల్లిలో ౫ం 10 కు బయలుదేరి ౫ం 12-80 కు కాకినాడ చేరును. మధ్యాహ్నము, ౫ం 1-80 కు కాకినాడలో బయలుదేరి ౫ం 2-50 కు బ్రాజ్ రామ చేరి, తిరిగి ౫ం 3-20 కు అక్కడ బయలుదేరి ౫ం 5-0 కు కాకినాడ చేరును. నలుగురు మెక్క మామూలు మోటారుకార్లు ప్రత్యేకము వలయువారికి మావద్ద సిద్ధముగానున్నవి. శేట్లపేట్టుకోరినవారికి వంపబడును. రంగూను పేటకలక అనగా పలకలు రవునకట్టలు కమ్మలు వగయిరా పూర్వముకంటే ధరలు తగ్గించి విక్రయించుచున్నాము.
Telegraphic Address :—Motorcar Cocanada.
The English Motor transit Company.
Automobile Engineers
COCANADA.

సుపీరియర్ లీవర్ జ్యూయల్స్ వాచ్.
గొలుసులో సహా ధర రూ. 3-0-0 పోస్టేజీ 0-4-0
పీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారెంటీ గలదు.

ఈగడియారము డయిలమిక మా కంపెనీ పేరు ఎట్టినిసిరాతో ముద్రింపబడియుండును. ఇది చూడుట కందమై తలచినచును, దప్పు ప్రూఫ్ అను గ్లాసు దోహదముగలిగి మొరటుపనులకు దగియుండును. పైమూత లోభాగమున గ్యారంటీపీటి అలికించుచుండును. సీనుండి మా కై తయారుచేయబడినది. కాన నెవరియొద్దను జిక్కదు. ఒకరొక్కరును తీయుదురను తలంపుతో తక్కువ వెలనుంచితిమి. చాలకాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప ధరగల గడియార మిది యొకటియే యని యనుభవమున చెలియును. ఇదివఱ కనేక గడియారములు ఖర్చయి యోగ్యతా పత్రముల నందియున్నవి. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు. మా పట్టణమున ననేకులు కొని సంతసింపినన, వేరమాటలేదుకుకీ సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 167, మద్రాస్.

అందమైన 1916 క్యాలండరు.

ముద్దులొలికెడి మోహనాంగి సౌందర్యము, లావణ్యము, ముగ్ధత్వమురమ్యముగ లిఖించబడినవి.
డిసెంబరు నెల 31 వ తేది లోపుగ జొకసారిగ వాడుగు రూపముల విలువగల మామందుల గొనవారలకు క్యాలండరు తిరిగిమొదలు బంపబడును.
పోస్టు ఖర్చులకై అదాచీటిని పంపవలయును.
ఇతరులకు వి. పి. ఖర్చులతో 0-4-0; 12-3 వి. పి. ఖర్చులతో రూ. 1-12-0.
అమృతాంజనము నొప్పులకు సిద్ధామృతము.
చక్కని డబ్బితో రూ. 0-8-0; దణక 1-5 రూ. 5-4-0.
తామర తైలము పండ్ల పొడి మోహినీ తైలము
డబ్బీ 1-5 0-4-0. డబ్బీ 1-5 0-2-0. సీసా 1-5 0-12-0.
పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేక చోట్లలో విక్రయించబడును.
అమృతాంజనము డి పో,
109 ఫ్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి. 6 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.
కాయధనువలన క్యాలండరులు కొద్దికరులు ముద్రింపబడుచున్నవి. దరఖాస్తులను వెంటనే పంపుకొనిన యాభాగము గలుగదు.

వనోపధి సారసపరిల్లా.

(23) ఇది వేసామనందులుట వెత్తురుగడ్డలను మరియు నకల చర్మరొగములను బాగుజేయును. కీళ్లపొట్టు, పాతవాయువుపొట్టు, శిరసపట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రొగములను దీనివలన నయముగును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినికలిగించును. నాడెంతయు వులకు పుష్టినిగలిగించును. వెత్తురు కుద్దివలన వృద్ధి జేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.
ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.
కుప్పుకుమందు:—ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుజేసి రొగమును కుదుర్చును. భారతమధువల్లి (త్రాగు బుట్టు ముందు) నాగల్లితైలము వైపుతకు ముందు. ఈరెండుకలిసి నెలరోజులకు సరిపోవుముందు 5-0-0.
ప్రాప్తి:— వి. డి. సావంత్, గకళ, వనసవాడి, నం. ౨, బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT Fanaswadi, No. 144 No. 2, Bombay

కాటోల్ పాడరు

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిమ్మటలు మాన్చు గుక్రిముల బుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టికె 1-5 అ. 0-5-0

కాటోలు వత్తులు
దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును, పారదోలును.
240 కట్టలుగల పెట్టె 1-5 అ 12
మొత్తపరకదార్జములకు చీమలును వడకటిండ్లయందు నల్లులను దోమలును, పుస్తకపేటికలను శివుటలనుండి కాపాడును.
పోలువంజెట్టు:— టి. హర అందుకో,
16/286 చైనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

మన శత్రువులు.

ఇందు పొగచుట్టు, సిగరెట్టు, కల్లు, సారాయము, కాఫీ, టీ, నల్లమందు, మొదలగు అన్ని దురభ్యాసములను గూర్చి వ్రాయబడినది. బాహరకు బోధించుటకు పీటగునట్లు 82 పాఠములుగా విభజింపబడినది. 0.5-0
గౌతమబుద్ధుడు వెల 0-4-0

ఆకాశ విమానములు.

దీనిని గుఱించి యిదివఱ కెవరును తెలుగులో వ్రాసి యుండలేదు. ఈ గ్రంథమును విమానముల నిర్మాణమున, అది అక సమాన సంపదించువిధము, దీనిలోని శ్రేణులు చక్కగా వివరింపబడినవి. విమానములపనులు చాలకలవు. వెల 0-2-0
చాలకల్లి రామకృష్ణు ల్లిగారు.
డినక.మిక.మోతేటి, నుంకూరు.

బల్లారి సరసవిసోదిని సభవారు చిత్రనళియ నాటకమును

1915 సం॥ డిసెంబరునెల 31 తేది శుక్రవారము
సాయంత్రము 4½ గంటలకు
విక్టోరియా వల్లికుహాలులో ప్రదర్శించెదరు.
టికెట్ల ధరలు మామూలు ప్రకారమే.

బి. మాధవరావు,
జనరల్ మేనేజరు.

రావుబహదర్ సి-హెచ్. గౌడు,
ప్రెసిడెంటు.

మంచి స్థిరాస్తివిక్రయము

ఆదాయ ప్రదము.

కరాలపాటి ఆర్వోరయ్య ధర్మముల పరిపాలకసంఘమువారు 9-1-1916-వ తేదీ ఆదివారమునాడు మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు యెన్నురువల్లిలోని అత్తిపేట సాల్వేజ్ కేరింగ్ 48-80 యేకరముల విస్తీర్ణముగల ఉప్పు ఆరేణులను (సాల్వేజ్) సదరు సంఘమువారి కచ్చేరీయొద్ద ఏలూనేసెదరు. వారి కచ్చేరీ చెన్నపురిలో వెంకటాచలమొదటిదిగి 81 నెంబరు గృహమునందున్నది. దస్తావేజులు పరిశీలించకూడదు. ఉదయము 8 మొదలు 12 వరకును మధ్యాహ్నము 3 మొదలు 5-30 వరకును ప్రతిదినమును చూడవచ్చును. ఇంకను వివరములు తెలియ గోరవారు సదరు సంఘము కార్యదర్శికి ప్రైవిలీజునుకు వ్రాయవలెను.

నల సంవత్సరాది సంచిక

నల సంవత్సరాది సంచికయందు ఆంధ్రదేశమునందు భాషాభ్యుదయమునకు, విద్యావ్యాప్తమునకు, దేశాభ్యుదయమునకును పరిశ్రమ చేయుచున్న సంస్థాపనల వృత్తాంతమును ప్రచురింపవలయునను సంకల్పము ప్రచారకులకుగలదు గాన సీక్రింది విషయముల నాయాసంస్థాపనల కార్యదర్శులు సదయహృదయతై వ్రాసి వెంటనే పంపుటకు ప్రార్థితులు:—

1. మండలసభల, మండలసభాసమావేశముల వృత్తాంతము.
2. తాలూకా సభల వృత్తాంతము.
3. గ్రంథమండలాల వృత్తాంతము.
4. పుస్తక భండాగారముల వృత్తాంతము.
5. పతనమందిరముల వృత్తాంతము.
6. వ్యాయామప్రతిష్ఠాపనల వృత్తాంతము.
7. స్త్రీసమాజముల వృత్తాంతము.
8. పరపతిసంఘముల వ్యాపకము.
9. ఇతర సంస్థాపనల చరిత్రము.

దేశభాంధవులు సాదరభావముతో నీవిన్నపమునుగమనింపుటకు ప్రార్థితులు.

వ్యవస్థాపకుడు.

ఆంధ్ర దేశపు క్రిష్టమను వేడుకలు

ఏలూరు క్రిడా విసోదములు.

(ఈ శక్తియ విలేఖనని యొద్ద నుండి)

ఏలూరు డిసెంబరు 28:—ఈ పురమున క్రిష్టమను కండుగ సందర్భమున వ్యాయామక్రీడలు మిక్కిలి విసోదముగ జరుగుచున్నవి. క్రీడినములక్రిందట కామగతినిొందిన నయిదు ఆహమ్మదుగారి కేరీట చెన్నరాజధానియంతట నేర్పాటు చేసిన 'ఫుట్ బాల్', 'బేడ్ మింటన్', 'మైల్ రేసు' వందెములు నిన్నటి దినమున ప్రారంభమైనవి. విజయనగరము విశాఖ పట్టణము, రాజమండ్రి, బందరు, మైదరాబాదు, చెన్నపట్టణము మొదలుగా గల ప్రదేశములనుండి ఆటగాండ్లు వచ్చిరి. ఫుట్ బాల్ నందు జయము నొందిన వారికి రూ 800 విలువగల ప్లీటను, పతకములును, జయమునొందిన వారితో నాభర దినమున నాడి యోడిపోయిన వారికి నుమారు రూ 150 విలువగల మెడిగిస్టేయ, బాడ్ మింటనునందు జయము నొందిన వారికి, రూ 200 విలువగల మెడిగిస్టేయ పతకములును మైలరేసునందు మొదటివానికి బంగారు పతకమును, రెండవవానికి మెడి పతకమును బహుమతులుగ నియ్యబడును.

నిన్నటిదినమున రాజమండ్రివారు విద్యాభిమాని సంఘమును నింబులు "ఏ" సంఘమును, మైసూరులో బాడ్ మింటన్, ఆదిరి. ఇందు "విద్యాభిమాని" వారు కొంచెము కష్టముమీద జయించిరి. కాని నయిదునందు బాలలైనను "నింబులు" వారు మిక్కిలి బాగుగ నాడిరిని చెప్పటకు నెంతయును సందియములేదు. అటుపిమ్మట గుండుగొలను 'ఏ' సంఘమును ఈ యూరి మైసూరువారును ఆడగా నుక్కులువారు ఓడిపోయిరి.

నిన్నటిసాయంత్రము మైదరాబాదు వై బాహుకాలేజి వారు రాజమండ్రివారును ఫుట్ బాల్ ఆడిరి. రెండుప్రక్కల వారును సరిసమాన యాటగాండ్రగుటచే నియమించినకాల నందు యెవరునుగూడ గోల్లు చేయలేకపోయిరి. అప్పుడు మధ్యరత్నము మరికొంతకాల మేర్పాటుచేసి యాడించగా వై బాహువారు రెండుగోలులుచేసి, రాజమండ్రివారి వోడించిరి. వచ్చుకప్పుకాలేజివారును మాయూరి "ఏ" సంఘము

వారునుగూడ నిన్న సాయంత్రము ఆడవలసియుండెను. కాని వచ్చుకప్పువారు ఏకాగ్రముచేతనో రాలేదు. అందుచేత నిన్నటికి ఆట ఆపివేయబడినది.

తిరిగి నేటియందయమున నుక్కులులో బాడ్ మింటన్ ఆడిరి. గుంటూరువారును భీమడోలువారును నాడినయాట యందు భీమడోలువారి వోడిపోయిరి. అటుపిమ్మట గుండుగొలను 'ఏ' సంఘమువారును, ఈయూరి 'సీ' సంఘమువారును, కాకినాడ కాలేజి సంఘమువారును, ఈయూరి 'ఏ' సంఘమువారునాడిరి. రెంటియందునుగూడ ఏలూరుసంఘమువారి మిక్కిలి నుశాయాసముగ జయించిరి.

నేటిసాయంత్రము ఏలూరుసంఘమువారికిని, విజయనగరమువారికిని, బందరు విశాఖపట్టణములవార్లకును మైదరాబాదులో ఫుట్ బాల్ ఆట జరుగును.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వెల 0.8-0.

తలనొప్పులమాన్పును, వాయువుబొట్ల పోగొట్టును

సార్వపునొప్పుల బారదోలును. పొట్లపోగొట్టును

వనమూలికలచే హిందూదేశమందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

నువాసన గలిగియుండును.

ప్రతిఇంటనుండదగిన చౌకయైన వైద్యసహాయము

రోమహరి

డబ్బీ 1-కి అ 0.8-0 వి. పి. 0-12-0

ఈ భస్మమును నీటిలో గట్టిగా కలిపి వట్టించిన

రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలంటు

రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలుపెక్కడు.

మంటయుండదు. రోమములు రాలిపోవును.

అమృతాంజనముడిపో, మదరాసు.

The Fascinating Perfume OTTO DILBAHAR (REGD)

అందరి మనస్సును రమింపజేయు

ఆటో దిల్ బహారు

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి అపూర్వవాసనయును కలదు. ఆలోకతో సారాయి మొదలగువాటియొక్క సంబంధము జూర్తుగాలేదు. చేతిగుడ్డలోగాని చొక్కాలోనైనగాని 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక సందనవనము మధ్యలోనుండు యెంత నుఖమయిన వాసనను అనుభవించ వచ్చునో అంతఅనుభవించురు. ఇతర వాసనలు యేవనియుండినా యీ ఆటోదిల్ బహారు యొక్కవాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసివంపుడు.

వెల ½ డ్రామా 1-కిరూ. 0.8-0

,, 1 డ్రామా 1-కి ,, 0.12-0 వి.పి. చార్జి రూ. 0.4-0 ప్రత్యేకము.

,, ½ అవున్సు 1-కి ,, 2-0-0

ట్రాట్ డిల్బహార్ నుగంధకాన్తు ఒకటికి వెల 0—1—0.

టిటినితీయునప్పుడు ట్రాట్ డిల్ బహారు వేరును వేరిక్షించి తీయవలెను. ఈనుగంధ దృక్పథములు ప్రతి వ.నాడనందు

గొప్ప గొప్ప వేరుగల దుకాణములలో వారకును. అట్లు వారకనియెడల సోల్ ఏజెంట్లు

సోల్ ఏజెంట్లు :—అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అల్లు కెమికల్ కంపెనీ, నెం 15కి జూమాయసీను, బొంబాయి.

మద్రాసు ఏజెంట్ :—మేనాథా పురుషోత్తమ్ మూర్తి, నెం 29, వై నాబజార్ రోడ్, భూలంకడిసమీపం, మద్రాసు.

ఫోర్టు టూరింగు మోటారు బండి

5 గురు కూర్చుండటకు వీలైనది.

పైకప్పు మడుసీసరు ముందుండు ఎలక్ట్రిక్ కుడిపములు, బిగులు, స్ప్రింగ్ మోటారు, వనిముట్లు సహా వెల రు. 2600 లు.

ఈ బండిని ముఖ్యముగా కొనవలెను. ఏలన

నిన ఇది అందరికిని గూడ నుపయోగించును. ప్రత

క్షమగు సామగ్రిలతో ప్రవీణులగు పనిచారి

కలన నిబంధన చేయింపబడినది.

ఈ బండ్లు చాలతేలిక చాలమన్నిక గలవి

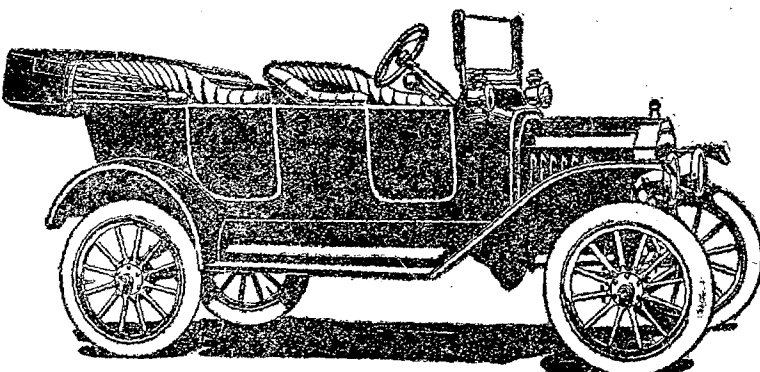
గాన పినికి మరాఠుత్తుభిర్ను చాలతేల్చున.

ఉద్యమి అగ్ని పరీక్ష చేసి ఈబండ్ల కుపయో

గించిరి ఆఉద్యమిల బలమైనదిగాని చాల తేలి

కైనదిగాన విలువపొచ్చు.

ప్రపంచమందు వాడబడుచున్న మోటారు

మావిలాసము:— ఓక్సు అండు కంపెనీ, మదరాసు.

బండ్లలో ఫోర్టుబండ్లు ఈపాటికన్న హెచ్చుగా నున్నవి.

ఈబండ్లకు మీరు పెట్టుబడి పెట్టినసొమ్మం తయ్య సద్వినియోగమే.

ఈబండ్లమీద ప్రపంచమందు దన్ని కేకముల

లోను ప్రయాణము చేయవచ్చును.

కాన దీనిని ఇప్పుడే కొనడు.

ఈ నె 20 యన తేదీ నాటికి 80 బండ్లు ప్రి

దులలో వచ్చును.

పిమ్మట ఆకాభంగము కలుగకుండు ముందు

గనే మాకు వ్రాయుడు.

29 వ భారతీయ సంఘ సంస్కరణ చట్టం

భారతీయ సంఘ సంస్కరణ చట్టం

అధ్యక్షుని యువనాగమము

(మా స్వర్ణము విశేషమునుబట్టి)

భారతీయ సంఘ సంస్కరణ చట్టం ప్రకారము... భారతీయ సంఘ సంస్కరణ చట్టం ప్రకారము...

అధ్యక్షుని ప్రసంగము

సంఘ సంస్కరణము ఎప్పటి కప్పుడే జరిగినది. తదనంతరము ఏకాగ్రతను దగిలించి ఆ కాలమునకు మారుచుండును. దేశోద్ధారక ధురంధరులెంతవరకు పనిచేసినను, సంస్కరణ కార్య మెప్పటికిని బూర్తికాదు. సమస్యలన్నియు నెప్పటియట్లే క్లిష్టములై యున్నావచ్చును. కాలము జరిగిన కొలదియన్న యిబ్బందులకు తోడు క్రొత్త యిబ్బందులు సంప్రాప్త మగుచుండును. మన భారత వర్తమయొక్క ప్రత్యేక పరిస్థితులను బట్టి, మన దేశము నిపుడు కలవరించుచున్న రాజకీయ దిలన్నిటి విషయముకంటెను మన సంఘ సంస్కరణ విషయములు అధిక భావనశ్యముగను, కష్టతరముగను దోపుచున్నవి. అనేక జాతులు అనేక సంఘములు కలసి భారత జనము లగుచున్నారు. వీరిలో నొక్కొక్క జాతికి కావలయు సంస్కరణావసరములు ఒక్కొక్క రీతిని నిర్వహించవలయును. ఈ స్వక్తి మార్గముల నన్నిటిని కలపి యన్నిటికిని చెందగల యొక మార్గమును నిట్టి యొకసభా ముఖంబునండి నిర్వచింపవలయుననిన కొంత యసంభవముగా గానట్లగుచున్నది. కాని ప్రకృతి నిశ్చయములను బాగుగ పరికించివో సంస్కరణోద్యమము అంతటి వివిధ భేదంబులకు నాకరణముకాదు. తోచును. మూల విషయములందు ప్రతిసంఘ సంస్కరణోద్యమమున—సంఘ సంస్కరణమే యన నక్కరలేదు; ఎట్టిసంస్కరణోద్యమమైనను— ఈ జాతి ఆజాతి యను భేదములేక కొన్ని సమాన ధర్మనాత్మకముల ననుకరించి నడచుచున్నది. దేశకాల పాత్రములనుబట్టి ఆయా యోద్యమములు అప్పటివచ్చుటకు అనుకూలములగు మార్గంబుల జొచ్చుచుండునోకాని యోద్యమ మూలాధారములు అన్నిటికిని సమానమే. సంస్కరణోద్యమ కారణమెప్పుడును అసంతుష్టియైయుండును. వర్తమాన సందర్భములయొక్క ఆన నకూలత్వము కొలదినుండికో చాలచుండికో బాగుగ నాటవలయును. అసంతుష్టియొద్ద చచ్చు ప్రతిచర్యలూ ఆరంభమగును. ప్రస్తుతపు కష్టములను తొలగించుటకు మార్గములు చూపట్టును. వాదప్రతివాదంబులందు విషయముయొక్క నిర్ణయేలను. కొంచెముగా కొంచెముగా మనమును సంస్కరణ మార్గమువై పురులును, ఒకరికొకరుగా సంస్కర్తలు బయలుదేరుదును. పూర్వార్థవార పరాయణులు కొందఱు. మనకుదుగువైదువు, ముందుడనువారి తొట్టుపాటులనుబట్టి వానింపుచుండును. మనపూర్వగ్రంథములందు నిర్ణయించియున్న ఆచారములను, ధర్మములను, కార్యపద్ధతులను జరిపివో, హిందూసంఘాచార జీవనములు ఎట్టెట్టి పరివర్తనములబొందినవో, యెప్పటికీ పుట్టిక ప్రాచీనాభివృద్ధిలను సమన్వయించుకొనుచు మనపూర్వము సంఘజీవనమునందను నెట్లునడిపించుకొనో వ్యక్తముకాగలదు. భారతమార్గములన్నియుకూడ వైదవదారింపబడిన సంస్కరణాంతురములను నూచించుచున్నవి. కావున భారతజాతులన్నియు ఏకసమావేశమునందు సభకూడుటయూ, నచట సంఘసంస్కరణోద్యమవ్యాపనమునకు సవరమగుమూలనాత్రములను, కార్యపద్ధతులను చర్చించుటయూ, ఒకరియొక్క భవజ్ఞానమును మఱి యొకరిజ్ఞానమునకుతోడుజేసి, యావత్ భారతసంఘసంస్కరణ కార్యము ఎట్లు నెరవేరగలదో యా మార్గమును నిరూపించుకొనుటయను నెంతయూ సహజమగుటయే కాక యన సరమును కూడ నగును. దేశమునందు అనేకస్థలములందు అచటి పరిస్థితులకు దగిలించు కొన్ని ప్రత్యేకోద్యమములు అందవచ్చును. వివిధ భాగములందు ప్రజలచుండు నుద్యమములన్నియు నొక్కచో కేంద్రీకృతులు చేయకొంత యుపయోగ కారణము నకల దేశమునకును నవసరములగు ముఖ్యాంశములను నేర వానిని సమర్థించుటకు దగు

నుపానుంబులను నేక ముఖంబుగా నిర్ణయించుటకు వీలగును ఇంతియేగాక ప్రత్యేకోద్యమములకూడ పాత్ర పులిసా మ్యములమీద హాహాళిపములకు గ్రహించి స్వకార్య సంస్కరణమునకూడ జేసి కొనుటకు వీలుకలుగును. ఇంతకు మునుప స్వభావము ఎచట కాచిననకూడ నేవోకొన్ని మూలముల దోపించుచున్నది. హిందువులైనను మహమ్మదీయులైనను, పారసీకులయినను, మఱి యెవరైనను, కూడ సంఘజీవనమునందు అందఱికిని కూడ నొక్కమాదిరి కష్టములే యొక్కమాదిరి మోక్షభాటులే యొక్కమాదిరి ఛాందసములే నాడకట్లును ఎవరి కష్టవిఘ్నములకు వారికి వారే మోస్తూని యాలోచించుకొనుట కంటె ఏక సభాముఖంబు ఆన్నిజాతుల సమత్వమునను నాలోచించినవో, వారికి నదీవరకు దోష్టనిమార్గ నూత్రిములు తెల్లమగును. కావున జాతిభావనాత్మక కారణము ఏకసమావేశావసరమును త్రోసి వుచ్చలేక మోపుటయే గాక స్వతస్సిద్ధముగ తదవసరమునే దృఢీకరించుచున్నది. నైజముచేత మానవుడు సాంప్రదాయబద్ధుడు. ప్రస్తుతపు వాతావరణము నిద్రవర కెంతకాలమునందీయో ఆచరింపవలచుచున్నది. వానిచుండి చెడ్డలు అందఱికిని వాటిగ తెలియును. ఎరిగి యెరిగి యిట్టిమామూలు ఆచారములను వదలి మంచియో చెడ్డయో తెలియుని నూతనమార్గములనునవో, మానవమృదము జంతుల సహజము. అందుచేత, ఏమార్గములను నొప్పుకొనవలయు అధికసంఖ్యాకులగు సుందరు, ఇట్టిసంస్కరణవిముఖత్వమే సంఘస్థితికి మూలాధారమనుటనిశ్చయము ఈ వ్యాయము ఒక్కమానరిగోటిలోనే కాదు, ఇతరప్రాంతానికి యిందంతటనుకూడ కన్పించుచున్నది. అయినను మార్పులేని చోటు ఎచటను లేదు. స్వప్రేమందు మార్పుజేందని ప్రాణియెలేదు మార్పు ప్రాణికి జీవకళ యగుచున్నది. సంస్కరణమనగా మార్పు కావలయునని మనసార నభిలషించి, వాడుకవలనను కాలక్రమమునను ప్రస్తుతపు పాదయిన ప్రాంతవానిని త్యజించి, నూతనమొదియు ఉజ్జీవమొదియునగు క్రొత్తవానిని స్వీకరించుటయే సంస్కరణము. నిజముచేత, మనము మార్పు జెందవలందజలము. మన మెంతవలదనుకొనినను, నిన్నటివాళ్లము ఈవేళకాజాలము. మార్పుమనకునంత స్వతస్సిద్ధమయినపుడును మనము కలదనుకొనినను మార్పుతప్పనియప్పుడు తప్పనిసరియైన యామార్పును తెలివిలేకుండు నూత్నబుద్ధితోను నడుపుటకు కేలప్రయత్నింపరాదు? అనునట్టిదియే సంస్కర్తయొక్క ప్రశ్న. ఇతరప్రాంతానికి స్వీయపరివర్తనమునం దిట్టి ప్రసక్తి లేదు. మామూలుమాత్రమే యింగితజ్ఞానముకలదు. పంపామలను స్వీయోపకారముగనుండుముగ మార్పుకొనుటకును, సంహరించుటకును, కలిగించుటకును కూడ మానవుడే సమర్థుడు. సంఘాలోపములను జరిగించి, సమర్థతాబుద్ధితో వానిని తొలగించుటయే సంస్కర్త మెట్టుకొనిన కర్తవ్యము. కాని యెచట జూచినను సంస్కర్తలకు ప్రతిపక్షము సిద్ధమగుచు నేయున్నది. ప్రత్యక్షముగా నెవరొకరువారు కొందఱు, రిపాస్యముగా స్వీయవాక్యములకు బలిగ సంస్కరణోద్యమమును దుర్వ్యవహారముచేయు పిరికిపందలు కొందఱు మనసుల విగించు మామూలు లాగునారు కొందఱు, ఉపేక్షాకుహిమము నెదవల్లి యాత్మహతేడిమిని జల్లార్చజూచునారు కొందఱు, తటస్థ పానుభూతులగునారు కొందఱు, ప్రత్యేక సహకారులు కొందఱు, నిరాశా రక్షకులయి కేలవిపక్షవాదాంతులయినవారు కొందఱు, ఇట్లు అనేకము అనేకవిధ భావములను జూపుచుండును. పారసీకుడనునను, హిందువైనను, మహమ్మదీయుడైనను, ఎవరైనను సరియే, సంస్కర్తయైన ప్రతివాకిం ఈయనుభవములేవలదు. నామట్లును నాకు అన్ని భావములకూడ అదరణీయములే. ప్రతిపక్షభావముకూడనాకు అదరణీయమే. మనలనిపుడు విడచివెళ్లిపోవువారు తిరిగి యెప్పటికో యొకప్పుడు మన మార్గములకు రావలసినవారే కావున వినియోగమునందును అమితపు పట్టుదలకు లోబడి నిష్ఠాంతము చేయును. ఏభావమైనను అది ఆత్మకుద్ధితో కూడియున్నచో అదరణీయమేకాని గర్హణీయము కాజాలదు. ఆగ్రహమును, ఉన్మయమును, ప్రతిపక్షమును ఆత్మకుద్ధియొద్ద గల్గినవో, ఆత్మకుద్ధి జీవనాధనము కావున, ననియు తుదకు జీవనాధనములే యయ్యి, ప్రజ

యకారణము లగును, కావున నేను అన్నివిధముల సంస్కర్తలను సమానముగానే సత్కరింతును. పూర్వ సాంప్రదాయములను సమతుల్యముగా శిష్టరాదని పట్టుబట్టు మూలాచార పరాయణులు మొదలు ముందు మొదల కాలముక పురోగమన లాల్చులగు తీవ్రసంస్కర్తలవరకును నందఱునుకూడ నాకు అదరణీయములే. ఎవరి బుద్ధి నూత్నతకు దగిలించు వారు సంఘ జీవనమునకు నుపకారులు కాగలరు. ఎవరే కష్టతని నలంబించినను, ఆయ్యది సహకార కారణము కావలయుననినవో, వారి కార్యకరణము సంపూర్ణమైన యాత్మకుద్ధితో జరుగవలయును. ఆత్మకుద్ధిమాత్రము చెదరనియెడల దానిని దృఢపరచుకొని పని చేసినవో, ఎవరేమార్గమును నలంబించినను సరియే.

ఎంతజెప్పినను తొలగని భురూహయొకటికలదు. దానిని గుఱించి కొంచెమెప్పులయోను. సంఘాచారములను, సంఘ సంస్థలను సంస్కరింపుడని మనసోదరిసోదరులకునుద్బోధించు నిపుడు, మనలను వారు మతివ్యభులమనియు భిక్షి నిరహితులమనియు నూషించుచున్నారు. ఈ మామణకు మేమెంత మాత్రమును అర్థము కాదుని ఘంటాపథంబుగా జెప్పవచ్చుము. కింజిద్దులగు నూతనో మానవోటికిని భావనూత్రింబులును మార్గదర్శకములునగు మనపూర్వ గ్రంథ తత్వములను : రసింపవంతిటి యులులుకాము. సంఘసంస్కర్తయొక్క గొడ్డలివేటు ఎప్పుడును మరెవరైన బడలేదు. జీవన్ముతులును, నిరుపయోగములును అయిన భురూహములను నిజ జీవనమునకు నెట్టి ముప్పును వాటిలకుండ కాదుటయే యజ్ఞవాళిలాషియగు సంస్కర్తయొక్క ముఖ్యోద్దేశము. అంతియేకాని, సంఘసంస్కరణ మనగా మత విధ్వంసము కాదని యందఱును నెరుంగవలయును.

ఇకను ప్రస్తుతావసరములను గమనింతము. భారత సంఘమునకు నిపుడు విద్య అత్యంతావశ్యకమై యున్నది. విద్యావిషయము కేవల రాజకీయమనియు, సంఘోద్యమము నందుకూడ విద్యావ్యాపనమే ముఖ్యాదర్శము యనియు గొందఱవచ్చును. విద్యావిషయము కొంతవరకు రాజకీయమైన కాదయ్యును. కాని సాంఘికపరత్వదృష్టితో దానిని పరికించితిమేని, హిందూ సంఘ జీవనాశ్రయము తెగకొరుకునున్న వేరుపురువులలోని తెల్లనిద్యా విహీనత్వమే అత్యంత కఠోరమైనదిగా గనబడుచున్నది. ప్రతిపాదమునకును అంధకారమే పుట్టికట్టు; అజ్ఞానాంధకారమునకు మించిన యంధకారము కలొకటిలేదు. ఇట్టి మహాంధకారమున ప్రయత్నమందిన హిందూసంఘమునందు వైషమ్యములును వైరుధ్యములును చూపట్టుట చోద్యముకాదు. మనదేశములో నూటికి 90 మందికి చదువులేదు, జ్ఞానవిప్రకాశములు వారి యంతరాత్మలపై ప్రసరింపలేదు. సంఘపుకట్టడిని సంస్కరింపవలయుననివో, సంఘమున లోని ప్రతిపురుషునను, స్త్రీయును, పిల్లయును చదువున వ్రాయున నేర్పునని యుండవలయును. కావున సర్వక్రియ రంభవిద్య వ్యాపింపవలయును. కిరీకేషులు గోకలేగారివిషయమున విశేషశ్రమ తీసుకొని పనిచేసినారు మనదేశపురుషులు అయిన ప్రయత్నములకు కొనసాగింతురుగాక! కాని గనర్న మెంటువారి విషయమును కార్యరూపమున పరిష్కరించి నంత దనుక మనము నేచియుండ జాలము మనకు మనము మేలొంది, స్వప్రయత్నములవలన గెల్చి మెంటువారి ప్రయత్నములకు తోడ్పడవలయును.

స్త్రీవిద్య

మనదేశమునందు స్త్రీవిద్య యాపేక్షకుండు పదిపోయినది. 1854 నాటిలో గనర్న మెంటువారు ఈయవసరమును గమనించియున్నారు. అప్పటి గనర్నరుజనరలు బంగారములో స్త్రీవిద్యావ్యాపవార్ధ మొర్చిన సాహాయ్యమును ఉత్తమ గనర్న మెంటువారు మంజూరుచేసినారు. పిమ్మట 1882 సం॥ లో నేగర్నడి పనిచేసిన విద్యావిషయ విచారణసంఘము వారుకూడ స్త్రీవిద్యావసరముల గుఱించి నొక్క పత్రికానాడు. పిమ్మట మఱి పది సంవత్సరములయిన తరువాత 1894 నాటి గర్న మెంటువారు ముఖ్యములును, 1892 సం॥ నాటి విచారణసంఘ తీర్మానములను సుదహాకించుచు భువనోగగరములో పనిచేయుచున్న బాలికల మైన్యులనుబట్టి భవసాహాయ్యము నొనర్చుడని కోరుచు మహానీయ ప్రయత్నముల కొందరు అప్పటి ఇండియా సెక్రటరీగారకు కింబట్టి ప్రభువుగారి కొక విజ్ఞాపనమును బంపినారు. తుదకు మొన్న మొన్న ముఖ్యుల ఇంగ్లాండునందలి అంగ్లాపితముల కొందరు స్త్రీవిద్యా విషయమై ఇండియా కార్యదర్శికి విజ్ఞాపనమునిచ్చిరి. ఈవిజ్ఞాపనమునకు ప్రస్తుతపు ఇండియా కార్యదర్శి యిచ్చిన, ఎంతమాత్రమును సంతుష్టికరముగాలేదు. 1894 నాడు ముఖ్యులందు కన్పట్టునట్టి యాదార్యమిచ్చుట వర్తమయము అయినను తద్విజ్ఞాపనము మనగవచ్చు మెంటువారి పర్యాలోచన

సర్ నారాయణ చందావార్కరు,
భిన్నమతముల వారికి విందు చేసినవారికి నామకుడు.

శ్రీమతి ఆనెబెసెంటు,
హోమమురూపునమిత్ర సంఘాపకురాలు.

దేశీయ మహాజనసభ.

తృతీయ దినచర్య.

ఈనెల 29 వ తేదీన ౪౫౫ 11 గంటలకు దేశీయ మహాజనసభ సమావేశమైంది. బొంబాయి నగరములోని సార్వీ, హిందూ మహమ్మదీయ సంఘములకుచేరిన పన్నెద్దవారి కల కందేహారగీతమును పాడుటతో కార్యక్రమ ముప్రకటించబడింది. కాలము తక్కువగానున్నదిగాన నపశ్యానముగాని యోచించుట దని వారు కన్య సింఘవలె ననుభూతులమును మానకవలసియుండును. ప్రతి నిధులందరు మనస్సనివృత్తినై ప్రయత్నించినచో కార్యక్రమము ముగించుటగాన సభ్యులందరము కలిగింపవలయును నేను వారిని కోరెదనని మొదట సభ్యులునుచుండినను.

ప్రతిభాకావన తీర్మానము.

“ఈతీర్మానమును బొంబాయి ప్రాంతమున ప్రతిభాకావనమును బి. సి. హార్నియను దొరగా రచనాదించెను. “ఈకావనమునకు నెంతయోరమును అయినచో నుంచునాడదు నెంటునో దాని నడచివేయవలెనను తీర్మాన ముపాదించబడినది.

ఈ కావనమునకు చెరువు నానాటి కథికారులయన్నది. ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకుల కొంఘలజిం అధికారులను వారతదారులనుగ వియోగించుచున్నారను. మనమిది యక్రమముని దొరతనమునకు గ్రహింపగలుగునట్లు ఆందోళనము నిరంతరమునుచేయుటందేనచో క్రియముగనో ఆలస్యముగనో ప్రతిభా స్వాతంత్ర్యము పూర్తిగావలెననిపించుచు గతికలుగలదు. వాగ రకతలల ఏదేశమునందునుగూడ నింతటికఠినకావన ముండదు. ప్రత్యేకస్థితి కలిగినపుడు తన్ని వారభార మిశాసన ముమో దించబడినది. అట్టికావనము ప్రతిభాస్థితి తొలగినవియ్యట గూడ తీసివేయ వలయును కోచనమును. అట్టి ప్రత్యేకస్థితి తొలగలేదని ప్రభుత్వోద్యోగు లెవరును నడువ సాహసించరని నేను పన్నుదాచరచి చెప్పగలను. ఈకావనము ఉద్దేశింపబడిన రీతి నుండలేదనియు చేయబడునట్లు రీతిని కార్యము లీకావనాధారమున చేయబడుటలేదని యునుచును దొరతనము వారికి చూపింపదగును. ప్రకటితమున విషయమునగూడ నీకావనమును నానాచిందుట కధికారులందరి ప్రధానవ్యాసము పూర్తిగాను నడిచిరి. అయినజరుపబడినరీతి నింకముందీకావనమును జరుపబడదని ప్రభుత్వము వారి కత్తు మున మనయభ్యుత్సాహము సింహా గారు స్పష్టముగ నుడిచి యుండిరి. కామ్రేడు కత్రి కా విషయమున కలకత్తా హోమోలు వారి తీర్పులయిన దొరతనము వారొసంగిన వాగ్దానమును మరచిరి నేనునుడువుచున్నాను. వారొసంగిన వాగ్దానముప్రకారము ఈకావనమును తొలగించుటకు హార్డింజి క్రిభువువారి దొరతనమువారు బాధ్యులై యున్నారని నడువుచున్నాను. కావనము త్వరలో రచనావ్యాసమును చెల్లించి ఈ కావనమును తొలగించుటగాక, ఆస్తియాలో నొకజగ్గును రాజనీతిజ్ఞులచేసిన కావనతత్వమును గాలించి ఇదిగో దాని వాధారము చేసికొని కీర్తిశేషులగు సర్ హెడ్వర్త్ రెస్టేగారి కావనము చిత్తును మొదటకాగిరి.” అని హార్నియనుగారు నడిచిరి.

“ఈకావనము ప్రతిభాకావనమునకు విచిత్ర వాగ్దానము నందు కృత్రిమభావమును కలిగించినది. దేశమునకు నిత్యుని లాభకరమును విషయమున నతని బాధ్యతను తొలగించినది. ఇప్పుడు ప్రతిభాకావనమునోద్యోగుల సంఖ్య చాల హెచ్చుగానున్నది. కానకావనముగ లేదు కాననీ కావన మింకను అయినచో నుంచవలెనను అర్థరహితమున వాదము. అత్యగౌరవమును పొందుచును గల వారి ఏర్పడుట కీ కావన మభ్యంతరము కలిగించుచున్నది. ఈ కావనము లేకున్న సరిపాలనము సాగదని తెలచుట ప్రభుత్వ గౌరవమునకే తాము కలిగించును గాన నీకావనమును తొలగించవలెనను నడువ వలయును. నేనుగారు (బంబాయి) ఈతీర్మానము ననుమతించిరి.

కావన మొక యుగమునకు శిశువునట్టిది. అనలక్షణముగ నున్న ఆ పసిబిడ్డ సలక్షణముగ గనుబునట్లు దానికి వేషము చేయుటని దొరతనమువారు మన అభ్యుత్సాహము సర్. ఎన్. పి. సింహా గారిని కోరిరి. సింహా గారు యురూపీయ చక్రవర్తియై ముక్కునగా మార్చుకొనిరి. కాని ఆ పసిబిడ్డను మొక ఘనకార్యముని సింహా గారు గర్వపడి యుండిరి నేను నమ్మజాలనని కె. ఎన్. ఆయా అయ్యుగారు (చెన్నపురి) నడిచి ఆతీర్మానమునను నడిచిరి. తీర్మాన మంగీకరింపబడినది.

అర్థిక స్వాతంత్ర్యము.
“హిందూదేశమునకు ఆరకవిషయమును సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మొసగుటదేవలెనను” తీర్మానమును సర్ బెల్లూసాం రహింతులగా రుపపాదించి. “దేశముయొక్క అర్థికవిషయముల చక్కచెట్టుటకు సధికారులు పూర్తిగా ప్రజల స్వాధీనమున నుండుటయే వ్యవహరింపాలన ప్రధానఫలితము. ఇట్టి స్వాతంత్ర్యమును అంగ దేశమువారు అన్ని అధిపత్యములకును ఇచ్చియు భరతఖండమునకుమాత్ర మేల నీయరానో నేనుగ జాలనున్నాను. అర్థికాభివృద్ధి కావలెనని భరతఖండము ఘోషించుచున్నది విద్యాభివృద్ధికి పాఠకుద్యాభివృద్ధికి వారికి ధనమధికముగ కావలసి యున్నదిగాన వారి కార్థికపరిపాలనా స్వాతంత్ర్య హిందూమైయున్నది. ఈ స్వాతంత్ర్యము లభించువరకు హిందూదేశమున పరిశ్రమ లభిస్తున్నది నొంద నేరవు అని రహింతులగా రు నడిచిరి. ఈతీర్మానమును ప్రాధేపరు కేటగారును (బొంబాయి) పాత్రుగా రును (చెన్నపురి) అనుమతించిరి. సభ్యులంగీకరించిరి.

స్వపరిపాలనము.
ఈ తీర్మానమును మా సురేంద్రనాథబెస్మి గారు పాదించిరి.

“కాంగ్రెసుసాంప్రదాయమునందలి మొదటి నూత్రమున నిర్వచింపబడిన రీతిని స్వరాజ్యపాపికి సాధనములగు సాంస్థికవిధానముల నింక సభికముగ చేర్చుటకు తగిన తరుణమువచ్చినదని కాంగ్రెసువారు నిశ్చయించిరి. అనగా ప్రభుత్వముపై ప్రజలకు తగిన యధికారము కలుగునట్టి రీతిని ప్రభుత్వవిధానమును సంస్కరించి యుదారభావోపేతముగ నొసరింపవలెనను అందులకు (1) రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనమును ఆర్థిక సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నొసగుట (2) కావనసభలు సార్థక ప్రజాపరిపాలన సభలనుగట్టు అన్ని సంఘముల ప్రతినిధులను సభ్యులగునట్లును కావనసభల

మునకు నానున్నది. కావున వివిధరకములై నెక్కుడు సాధనముగా నానాచిందురని యావదముచున్నది. మొదటిపాటము బుట్టి యిప్పటికి 60 సంవత్సరములు గడచినను విద్యావంతులగు రి పురుషులకు ఒక్క శ్రీమదుండుట యెంతయు కోచనమును. ఎట్టికీ పురుషులకు మెండు వారు చేసిన సాహాయ్యములను కృతజ్ఞతా యిచ్చి తో స్మరించుకొనుచున్నాము. కాని వారుచేసిన సాహాయ్యముగడచిరి కాలమానమున కంతమాత్రమును సరిపోదు. అనలు సహజముచేత శ్రీవిద్యావిషయ మెచ్చట నైనను కష్టసాధ్యము; అందులో మనదేశాచారములు దానిని మఱితే కష్టతరముగాచించినవి. శ్రీలమనకులను మున్నందు బిప్పించితిమేన, విద్యావనరులను వారల హృద్ధరము చేతుల కొనిచేసి, మూఢాచార బంధములు కొంతరకు వీడగలవు. మునుపటి కంటె నిపుడు శ్రీవిద్యకొరతలదొడ్రులు ఆకురపడుచున్నార ఇప్పటిలో నీవిషయమునుచేటి గతన్న మెండు వారు ప్రోత్సహించినచో నెంతయు సుదృఢపాటు మగును. ఈసభవారు విషయమునంత సాకల్యముగా విమర్శించి కీర్తిప్రకాశవర్ధకులకు నిర్ణయించి, గతన్న మెండువారి హామయను వారికిపుడు మరల జ్ఞాపకముచేయుచు, కార్యవరంబులగు ముఖ్యులవలన గొన్నిటికీ ముందురని చేసుచున్నాను.

సంఖ్యయా? సల్పక్షణమా!
మనదేశమునందలి విద్యావిధానమునందు ఒక ముఖ్యాంశమును మనమెన్నడును మనదేశము కలిక దార్ద్రతనుజనుచున్నది. ఏయేటికీ ఆయెను కాలములు బాధించుచున్నవి. ఆపూట మాటికేమన కలవురచ్చింది. ఇట్టి మహామోక్షకాలమున, ఎట్టి యాహా మైనను సుయోద్యావయ్యున్నదిమీకులు కావలసిందియో ముందుచున్న సమయమున, సల్పక్షణమైన యాహా మెట్టి దని తిప్పుండి, అట్టిగావారము తయారగువరకు కాలపారణముచేసి, సల్పక్షణమైన పదార్థము కొరతను నేనుగ జూచుచున్నామని చెప్పి తుదాధా పీడితులగు మహాజనుల నొకాన్ని జూచినచో పుంజనమునా? కడుపు నింపుటకు నేరీయొక యాహామిచ్చుట సమంజస మగున కాని, యుక్త మోక్షముకొరకు నేమిట యక్రమము కాదు. అటులనే యే యారంభవిద్యనో నొక వాని జనసాహాయ్యమున కంతకును గలగజేయ వలె యిట్టి సింఘవలె ను కాని, ఉత్తము విద్య యని యె, కళాకాలా విద్య యని యె నేను కముంచులు జూచుచున్నచో వర్తమానావసరము అమోక్షములై చెబిపోవును కదా! శ్రీవిద్యావిషయమును గుఱించి మామోక్షమును గుఱితులగు బోధకురారుడు లేరని జవాబు చెప్పించుచును. అనలు నిజస్థితి యెటులున్నదనగా:- వారికా వాతకాలము అతి స్వల్పముగా నున్నది; బోధకురారులకు తయారచేయు ట్రేయినింగు కళాకాలము కావలసి నన్ని లేదు; ఇప్పుడున్న ట్రేయినింగు కళాకాలా శ్రీలకు తగిన యుక్తవయోరకున్నది. కళాకాలవిద్యనుగలమనట్టి విద్యార్థులకు ఇతి కనీసముగ మునును పరిమాణమును నిధించివార; ట్రేయినింగు కలగన నుండుటకు కావలసిన సామాన్య విద్యా పాఠ విద్యయు ఇటీవల అమితముగా హెచ్చింపబడినది; ఇందులకు ట్రేయినింగు సదుపాయము స్వల్ప సంఖ్యాత్ములకే సాధ్యమగుచున్నది. అయినను ఇప్పటిలో బోధకురారుల సంఖ్య త్వరిత హెచ్చుచు నుండును, శ్రీ బోధకుల రయారు చేయు ట్రేయినింగుకాలము ఇంతగా నుచ్చిలుగని గాని తలంప విలులేదు. అందుచేత శ్రీ విద్యాభివృద్ధిరములగు మార్గములను వేరుగ నరయవలయును. (సకేవము)

సంస్కారమునకు పుట్టుకనుండినే భిన్నమైనట్లు కాననవలసి
లకు ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహకులైన సంప్రదాధికారులు నొసం
గుట. (8) ప్రభుత్వము ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహక సభలను
సంబంధించి, అట్టిసభలను రాష్ట్రములలోగూడ వానినేర్పర
చుట. (9) ఇండియా మంత్రిగారికిని ఇండియా ద్వారిత
మువారికినిగల అధికారసంబంధమును సంస్కరించుట.
(7) స్థానిక స్వపరిపాలనమునకు కధికారస్వ
ములనొసంగుట నున్నగు పనులు జరిగించవలెను
అని కాంగ్రెసు సభవారు కోరుతున్నారు. ఈ తీర్మానమునం
దలి యంతములను సరించి సంస్కరణ విధానము నేర్పరచు
టకును వర్తమాంతమును పరిశీలించుటకును ప్రజలకు బోధిం
చుటకును తగిన యేర్పాటును చేయుటకును, ఈ
యొద్దే శ్రమలతో ఆభివృద్ధి కరతమమును చేయుచు
సంఘమునా నేర్పరచిన యుపసంఘముతో చర్చించుట
కును ఇంక నవసరమైనవిధానములను నవలంబించుటకును ఈ
కాంగ్రెసు సభవారు కాంగ్రెసు సాయ సంఘమువారి కధికార
మొసంగుచున్నారు. ఈ సంఘమువారు రిపోర్టును 1-9-1916
తేదీకి అప్పుడుగా తేదీగాని కాంగ్రెసు కార్యదర్శుల కంద
జేయవలెను. కార్యదర్శులారోపాధ్యక్షులతో రాష్ట్రీయ కాం
గ్రెసు స్థాయిసంఘముల కందించవలెను” అను నీ తీర్మాన
ముపాదించ బడినది. “మనము వెలించుట కొకపెనుభూత
మును విశ్వాసుతో సృష్టి యొనరించిరి. ఇట్టి విషయముయ
మున నిట్టి తీర్మానము నుపాదించుట దొరతనమువారి కిబ్బం
దికరించుట యగునని మన ప్రతిపాదకులు ఆమాయకులగు
మనమిత్రులను చెప్పిరి. దొరతనమువారిపట్ల అతీతమగు రాజ
భక్తిని గలిగి ఆచరణ పూర్వక మగు సహకార భావమును
కలిగియుండ వలెనని మనమతము. ఆందోళనము మన మతము
గాదు సంస్కరణ సూచకముగు విషయమును నిరూపించుటకు
మనము సమర్థులము గాని దొరతనమువారికి యొత్తిడి గలిగించు
నట్టి చర్యలతోనీ దిగుట మన తలంపు గాదు. ఈ యొద్ద
ము కలకాల ముండునది గాదు. సంది జరుగు కాలము
రా క త ప్ప డ. సంది కొరకు చనుచు నిర్ధ
పడుచు చున్నాము. ఆ తరుణమున మనము పాపమున
కర్మలను చేపడలేదు అందుకే మనము ఆయత్తముచున్నా
ము. సామాన్య ప్రజలన్నియును వారముండలమున
సంచరించుచున్నది. ఇది భరతఖండమునకు మాత్రమే కాక అధి
నితేశములకన్నిటినిగూడ సంబంధించియున్నది. ఈ యొద్దమునకు
కారణమేమి? ప్రభుత్వమునకే కారణము. సంఘము ప్రకటన
మును వాదనములు వరదానములు అనుబంధము నీయములని
ఈయొద్దము నిరపరచ గలదు. కేవల ఆస్థేలియూ దేశము
లలో నేమిజరుగునో మన మెరుగుదుము. వానినిగూర్చి మనము
సార్వజనికసభలో నేల మాటాడరాదు? ఈ దేశమున
పరిపాలనావిధానము నుదారభావో చేతముగ నొన
రించి సంస్కరించుటకు తరుణమువచ్చినది ఈ తీర్మాన
ము నుడుపుచున్నది. స్వపరిపాలనమునకు మనము
సర్దులము! అట్టిని ఆ సేవకర్తలముల గడచుకలకును మనకు
లభింపదల! ఆకాలము చాలదూరముగ నుండుటచే వాడెట్లు
జరుగునో మనమిత్ర దూహించుటకైన చాలకయున్నాము.
స్వపరిపాలనము ప్రపంచస్వభావ సంజనితము దైవనిర్మితము
భగవదాజ్ఞలతో నొకభాగము. దీనికి భిన్నము కలుగవలసి
యుండవలెనని కుదిరికమునాత్రమే యుండును. గతచరి
త్రమును ప్రస్తుతచరిత్రమును గమనించి పరిశీలించుట నవలంబించుట.
ప్రాచీన కాలమునందుమహాత్ములు గ్రామసంఘముల నేర్పరచిరి
స్వపరిపాలనమున కవి ప్రభుత్వసోపానములు. నవీనకాలమున
సంస్కరణ విధానమున గామ సంఘముల
నేర్పరచిరి. కుదిరింది లాభకరములని నిర్ధారణచెసిరి.
స్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యముగల సంఘముల నేర్పరచుట
వలననే స్వపరిపాలనావిధానమును ప్రజలకు బోధిం
చుటకు ప్రయత్నము కలుగును. స్వచ్ఛలసంఘములే స్వపరి
పాలనకు ప్రజలకర్తృల నొనరించుటకు మనల నిరసించువారు
మనము స్వపరిపాలన కర్తృలము గాము. మనము నిరసించగడగ
రాదు. మనకువారు స్వచ్ఛల సంఘముల నొసంగలేదుగాని
మన మనర్థములని నిరసించుటకు వారికి అర్హతలేదు. రాష్ట్రీ
యస్వపరిపాలనమే స్వచ్ఛావిధానములలో నుత్తమ మయిన
విధానము ప్రజలమేలు కొరకు ప్రజలవలన నియోజితులయిన
ప్రతిభలు రాష్ట్రమును పరిపాలించుటయే రాష్ట్రీయస్వపరి
పాలనము. రాష్ట్రీయ అధికారస్వాతంత్ర్య మిం దిమిడియున్నది.
రాష్ట్రీయమును రాష్ట్రీయ ప్రజలకు చెందవలెను. కాన
రాష్ట్రీయ దా య ము ను రాష్ట్రీయ క త ల కు

విని యోగిం చుటకు వారికి దొరతనము వారధి
కార మొసంగవలెను. కాననవలసి సంస్కరణ మనవలసి
తీర్మానము నుడుపుచున్నది. అనధికారస్వముల సంఖ్య అధిక
ముగల కాననవలసి మనము కోరుతున్నాము బంగళామున
కాననవలసి అధికారస్వముల సంఖ్య హెచ్చుగనే కన
బడునుగాని అదియంతము మాయ, ఒక్కసారి తప్ప నెన్న
డును అధికారములకును వీరిపోలేదు. ఇట్టిమాయ నుటు మా
యముకావలెను. ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సంఘములలో
భారతీయసభలను ఏకాంతులైయున్నాము. కాంగ్రెసుసభ
వారు అధ్యక్షులు బాసటకావలెను. కార్యనిర్వాహకసభలలో
అధ్యక్షులు భారతీయ సభలనుండవలెను. అధిక ప్రవృత్తిజ
నము జరుగవలెను. సామాన్య ప్రభుత్వము వారి
ఆజ్ఞాబద్ధులుగా వుండ రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములవారు
స్వతంత్రులై యుండవలెను. ఇండియా ద్వారితము
వారు మాంచెట్లను లివర్నూలు పట్టణములలోని వారి ఆజ్ఞకు
బద్ధులుకావలెను నుండవలెను. అట్టిసంబంధములతోగలపట్టణ
తలెను. ఈవిషయమున మహాత్ముడియ సభవారి స్థాయిసంఘ
ముతో కాంగ్రెసుస్థాయిసంఘమువారి సంతకించవలెను. రేపు
మహాత్ముడియమహాసభ మహాదేశములకు వారు చాలనానంద
మును కలిగించుచున్నది. కాంగ్రెసువారు లీగువారిపట్లసాను
భూతిని కలిగి యున్నాడు హిందువులను మహాత్ముడియమున
భారతమాతృసంతానమును సోదరులు మాతృదేశభిష్టికివారు
కలసి పుచ్చేయచున్నాడు. మనకుస్వపరిపాలనము లభించునర
కును ఆంగ్ల దేశమును భరతఖండమునకు గూడ
నిరంతరమును ఆందోళన మొనరించుచుండవలెనని మనందొ
నాధ ప్రెస్టిగారు నుడిచిరి. మనదొనాధ ప్రెస్టిగారుస్వ
నింప వారలభించగనే సభల కరతాభివృద్ధి చెలరేగినది.
పిమ్మట అనివినియు దొరసానిగారు ఈ తీర్మానము
నవలంబించుచు సుపర్యవేష నిలిచిరి. సభల మహాత్మానా
ముతో కరతాభివృద్ధి నొనరించిరి.
“మహాత్ము సంవత్సరములనుండియు మహాత్ములగు దేశ
నేన నొనరించుచున్న దేశమునవలసినవిషయం దుపాదించ
బడిన తీర్మానములలో నింతముఖ్యమగు తీర్మాన మిదిగర
కన్నదు నుపాదించబడలేదని నేను తలంచెదను. స్వపరిపా
లనాప్రాప్తి నీ తీర్మానము నుడించుటయేగాక ఈవిష
యము సంఘమువారి రిపోర్టులో చేర్చబడవలసిన స్వపరిపాలనా
భాగ్యము మనకు లభించుటకు దీర్ఘకాలము మనముచేడియుండ
బడలేదనియు కిక్కిరుగనే లభించుననిగూడ నీ తీర్మానమున
ప్రాయబడియున్నది. కాననవలసి కధికారము హెచ్చించి
నియోజిత సభలసంఖ్య హెచ్చించి ప్రభుత్వస్వాతంత్ర్యములైన
సభికార మొసంగవలె స్వపరిపాలనము మనకు లభింపలేదని
మనము చెప్పుటకు విలుండదు గాన నీవిషయమున కాంగ్రె
సువారు తీర్మానమొనరించుటలో గొప్పసాహసముచేసిరి. ఈ
విషయము కాశ్యోతముగ స్మరింపబడగలదు. మరయు ప్రజలకు
స్వపరిపాలనా విధానమును బోధించుటకును కార్యక్రమమును
సాగించుటకును చేయవలసిన పనినిగూర్చి నిర్దేశించుటకు
స్థాయిసంఘమున కధికారమిచ్చుట చాల ముఖ్యవిషయము.
స్వరాజ్యము మనకొసంగ బడవలెననుటకు మూడు
ముఖ్యకారణములు గలవు. శిష్టజన్మనించుటకు వాడుగల స్వ
ల్యముగు గడువుగనే నా మూడు కారణములను మీరు వి
స్తరింప గోరెదను. మొదటిది ముఖ్యమైన కొన్ని విషయముల
లో అవసరముగ కాననములు చేయవలసినవి యుండుట
రెండవది దేశముయొక్క ఆర్థిక స్థితి ఇదివి ప్రజల
కారణము మూడవది స్వపరిపాలనము కోరుట వ్యాధి మ
నుటకు మనకు గల చరతాభివృద్ధి. మనకు కొన్ని కాననము
లవలసినవని నియోజితకాననసభలసంఖ్య హెచ్చుగా
నుండినగాని అది సాధ్యముగాదు. ఆంగ్ల దేశము హిందూ దేశ
మునకు పాలక దేశముగనుట దైవచిత్రియని ప్రజలు నుడువు
చున్నాడు. ఆంగ్ల దేశము హిందూ దేశమునకు వచ్చునరకి యూ
రోపు ఖండమున కాంగ్ల దేశము స్వాతంత్ర్య ప్రియ మగు
దేశముగా నుండెను. కాననే సామ్రాజ్య దేశములలో ఆంగ్ల
దేశము వారు అవధించుచున్న స్వాతంత్ర్యమును హిందూ
దేశమువారికిగూడ నొసంగుటకు సర్వేశ్వరుడు ఆంగ్లదేశము
వారి నివట పాలకులుగా నొనరించెను. స్వపరిపాలన స్వా
తంత్ర్యమును మన కవసరమగు కాననములను మనము చేసునె
కొని యుండు మనకును మరియొక యాధారము కూడగలదు.
వ్యాధి కార్య నిర్వాహక భాగా విభజన మత్సరసరముని కాం
గ్రెసు భూషించుచున్నది. కేవలమునుగూడ నదియును గూడ
లేదు కాని స్వదేశసంస్థాపాధిభు అట్టి విభజనము నిదివరకే
చేసియున్నాడు. గాల్లియను బరోడా మున్నగు ననేక సం

స్థానముల ప్రజలీ పరిపాలన బడనెయున్నాడు. మనకే స్వపరి
పాలనా స్వాతంత్ర్యముండవలెను మనమిట్లు మాతృదేశము
వేదియుండవలసినవచ్చునా? మొదటి వత్సరముననే మనమాకాన
నమును చేసకొని యుండుము. మనము గ్రామ పంచాయితీ
లకు గోరుచుంటిమి సంసాధిపతులు తమకును సంస్థానముల
లో గామ పంచాయితీలు నేర్పరచిరిగాని మనకు
గామపంచాయితీలసంఖ్య హెచ్చుగ కలిగి యుం
డలేదు. మనకే స్వపరిపాలన ముండినచో ఆయుధకాననము
ప్రతికాకాననము రాజద్రోహసభలకాననము మున్నగువాని
నేల తొలగింప వలెను. నిర్బంధవాసము విధించు సభికా
రము తగినకారణములేకుండ చేరపాలకంపు సభికారము మా
స్నుగు ప్రారక్యభావము గల అధికారములను తొల
గించి యుండుము. రెండవ కారణము ఆర్థిక సం
బంధమైనది నేను నుడిచిరి. మనదేశమున ప్రభుత్వములు
5 కోట్లకు మించియున్నవి. ప్రభుత్వవిధానమును మార్చుట
కింతకన్న చేరేమి కారణము కావలెను. ఉత్పత్తిని
బట్టి చూచిన మనదేశమున నన్ని దేశములయందున
కంటెనుగూడ పన్ను అధికముగ విధింపబడినది. మరియొక
ప్రభుత్వవత్సరము వారి వ్యయములు తనదేశమున మిలిమిరి యు
న్నవి ఇదికారణము కాకాలదా? దేశమునదాద్ర్యము హె
చ్చుచున్నదియనుటకు తీర్మానమునకు నేను వరకుటలే
దుకలుగనున్న భయంకరమగు తొమ్మిదవమును సంవత్సరము
న్నదాద్ర్య దేశమున నేను చెప్పుచున్నాను. 5 వేల సంవత్సర
మును మనము స్వపరిపాలనము ననుభవించియున్నాముగాని
అప్పుడు తిరుగుబాటులుండెనని ఆక్షేపించెదను. అట్లుచెప్పు
వారు చరిత్రను కఠింపదనునని నేను సూచించెదను. ఆంగ్ల
దేశమున ఎలిజబెతు రాణి వర్తకసంఘమువారికి
హిందూదేశమున వ్యాపారము చేసికొనుటకు ఆజ్ఞా
పత్రమొసంగిన పిమ్మటనే ఆదేశమున నొక రాజకంఠము
చేరింపబడినది. ఒకరాజాదేశమునుండి రెండు బడినది. ప్రజల
కలహములు రెండుసార్లు జరిగినవి. మరియొక హిందూదేశ
మున జరిగిన యొద్దములు ఆంగ్లదేశమున జరిగిన యొద్దముల
వంటివి గునోకావో నేనెరుగను. ప్రభుత్వకాలమున హిందూ
దేశమున యొద్దములు జరిగినవి గ్రామపంచాయితీల స్థిరముగా
పనిచేయుచుండెను. దీని నెవరును కాదనవలెను. హిందూదేశ
మున నైనిటుల పోరుచున్న కృషిటుల సేవ్యమును మానలేదు
పరిపాలనము శ్రేష్టమునుటకు ప్రజలు ఆయుక్త్యరంతులును ఆ
గ్యవంతులును యొక్కండుటయే ప్రబలనిదర్శనము. హిందూదేశ
మున స్వపరిపాలనము కలిగి యున్న ప్రజల దేశములు చాల భన
వంతులుగనుండిరి. కాననే ఈ దేశముతో వ్యాపారము చేయు
టకు ఆంగ్ల దేశ వర్తకులు పోటీలు పడి వచ్చిరి. నేను హిం
దూ దేశము స్వపరిపాలనమున కర్మముగాదని
మన అభిప్రాయము నుడిచిరి-ఎవరోకొందరు ఆంగ్లేయులు చేసిన
సిద్ధాంతములకన్న 5 వేల సంవత్సరముల అనుభవమునకే ప్రా
మాణ్యత నియ్యవలెనని నేను విన్నవించెదను. హిందూదేశము
లోగిగాదు- బామలాలి. ఇంతవరకును నియంించు
చుండెను- ఇప్పుడు మేల్కొంచెను. భారతప్రభుత్వము ఆదివకు
లుకారు. వారు కాంతారాంతరములనుండి నూతనముగ జనపద
ములకు వచ్చినవారు గారు. వారికి నూతనముగ స్వరాజ్య విధా
నమును నేర్పబడినది. దేశపరిపాలనా ప్రజలులగు మహా
యోధుల సంతతివారు. వారు తమకేక్రిందగా గురుతించి
పట్టుదలతో పుచ్చేసిన వారిభివృద్ధియును బడయగలుగుదురగాన
మీరందరు నేగిగియును నీ తీర్మానము నామోదింపగోరెదను.
ప్రాచీన విఖ్యాతి ప్రస్తుత కాలాధికారము భావికాల మహా
న్నతని మీరు గమనించవలెను. ఆంగ్ల ద్వారితమువారు మీకొనర్చి
ననుకూలకారణమునకు కృతజ్ఞతను విస్తరింపవలెను వారుమీకు
వెల్లడించిన స్వచ్ఛాపరాధానికకు వందనసామ్రాజ్యములచరింప
వలెను. వారిమార్గముననుసరించుట స్వచ్ఛములగుటయెట్లును
దేశమును స్వపరిపాలనా సమర్థమొనరించుటకు మీరుప్రియ
త్వింపవలెను. అని ఆమోదింపెను.

స్వపరిపాలనా తీర్మానమునుబలపరచుచు ప్రొందవులు
స్వపరిపాలనమును బడసి తమ కార్యముల నిర్వహించుకొను
దేశము వచ్చిరి సర్ ఇబ్రహీం హింతుల గారు చెప్పిరి.

రాజకీయ వ్యవహారములలో మనప్రభుత్వచరిత్రమునకును,
ప్రస్తుత ప్రభుత్వమునకును, భావికాల సాధ్యతలకును మూలమునైతి
ని మనమును గూర్చించబడలేదని మనము ఇంగ్లాండు దేశమునకును
సామాన్యమునకును స్పష్టముగ చెప్పవలయును వాక్యముల
తో మదిలాగు వాస్తవ్యముల యల్. ఎ. గిందరావుకయ్య
రుగారు ప్రతి తీర్మానమును బలపరచిరి.

అభివృద్ధి కమిటీ సమావేశము	2
జిల్లా వ్యాప్తము లగు పరిశోధనా సంస్థానముల పథకము	3-4-5
కృషి విభాగము	
8-1 సమావేశములు సమావేశము	6
విజ్ఞాన, పరిశోధనా సంస్థలు	7
విజ్ఞాన సమావేశముల గానుము	
విజ్ఞాన సంస్థలు	8
అభివృద్ధి కమిటీ సమావేశము సమావేశము	9-10
ఇంగ్లీషు కమిటీ	11, 12-13
సా. కార్యకర్తల సంఘము	14

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1915-వ సం॥ డిసంబరు నెల 30-వ తేది

గురువారము

8-వ మహామర్దీయ సమావేశము.

బొంబాయి నగరమున నేటిదినము ఎరిమిదియవ
అఖిల భారతమహాస్మరణీయ సమావేశము కూడినది.
అబ్దుల్ హుస్సేను ఆవంజీవీరుభాయిగారు ఆహ్వాన
సంఘాధ్యక్షుడుగ నుపన్యాస మొనర్చిరి. కా
నూజ్రాల్ హక్ గారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఆహ్వాన
సంఘాధ్యక్షుని యుపన్యాసము హృస్వమై ఉత్సా
హజనక నూత్రమై హృదయాకర్షకముగా నున్నది.
సమావేశము జరుగకూడ దనినవానికి ప్రత్యుత్తర
మిచ్చుచు

“రాజకీయవిషయములలో వట్టి రానున బుద్ధిఁబహుమతి తప్ప నురయోగ్యుడను అప్పవ్యవహారగాని ఆకస్మిక కారణములచే గాని లాభము లందును నునవా రుండఁజాలరు. మన వంతును పోరాటమునందును కష్టపడుటయందును ఘృణ యందును సామప్రయత్నక భారమునకహింసక సమయము వచ్చినప్పుడు చేత నొక పెద్దభిక్షాపాత్రకుధరించి ఇతరులు నుం నానించినదానిలో భాగముకొనుటకుజనియే నేటి అట్టిసరిస్థితి నాకు మూత్రమే కాక మహాస్థూరియవంతులలోని ప్రజయంతరున కలవంతులు గానుండునని నమ్మయవ్వాను. అట్టినులభోపాయ మేమియును పనికిరాజాలదు. మనస్వలయత్నములయిన నే మనమాధార పడఁగలసియుం వ్వాము. మనస్వతక్తిచేతనే మనము నాక్రియార్థమును మనచేఁగురితిని మురుకగనోమోటుగనోనిర్మించుకొనవలసి యుం వ్వాను”

అని వినుద్ధముఁ నున్న ప్రసంగించుట నేటి
దినము మహమ్మదీయుల మానసముల నెట్టిభావ
ములు తొండవమాడుచున్న ప్రావ్యక్తపరచుచున్నది.
ఈమాటలు చెప్పి వెంటనే స్వప్రయత్న మనునది
స్వశక్తియనునది సర్వహైందవభూమికిని చెందినది
యని నూచించుచున్న ఇదివరకు హైందవభూమిలో
ని సంఘములకు వేరుకనినట్టివిభేదములు అదృశ్య
మగుటకు తాము సంతసించుచున్నా రని నుడువు
చున్నారు. పరిపూరసంప్రతికరణేచ్ఛ చును నూత
నేచ్ఛా జననమునకు నుప్పొంగి హైందవభవిష్యత్తు
సర్వహైందవ ప్రజయొక్క యుద్దేశైక్యము మీద
ను కారైక్యముమీదను నాధారపడి యున్నదని
ప్రబోధించు చున్నారు. గా! మాజుల్ హక్
గారి యుపన్యాస పుస్తకమాసముగా నున్నది.
దానిని మరయొకచోట ప్రకటించినారము. అందు
గల నారస్యమును చదివి యెరుంగవలసినదే కాని
మాకు గల స్వల్పావకాశమున మేము సంపూర్ణ
ముగా వెరింగింపజాలము. న్యాయముండి అట్లులు
నిహిదాను మొదలు హైందవు డనియు తరువాత
మానమ్మ దీయుడనియు మేమువర్ణించిన వర్ణనను
మాజుల్ హక్ గారు మీరపోయు యున్నారు.

హైందవుల కలదాకిని సంబంధించిన ప్రశ్న కూడా
నేని తాము హైందవును హైందవును హైందవుడే
కాని మరి యేచ్ఛాయయు లేకుండునని కన్పట్టినాదా!
నీ యుగన్యాసము మొత్తమునకు దీసికొందుమేని
సర్వభారత సమావేశమునకు నియ్యదగిన యుగ
న్యాసము గానున్నది గాని మహమ్మదీయమాత్రుల
కియ్యదగిన యుగన్యాసమని యుక్తిప్రపంచమున
నేన్ని కల్పటీలు వేసినను చెప్పుటకు వీలులేకున్నది.
రాజకీయముగా హైందవులకును మహమ్మదీయుల
కును సేమిభేదమున్నదని కదా ప్రకటించున్నారు.
మన హిందూసోదరులకన్న మన వారసీకసోదరులకన్న
మన పన్నులబడవు తక్కువగా నున్నదా? ఇటీవల విద్యుంప
బడిని నిర్బంధకావడము నిష్క్రమము గాని మహాదాష్ట్రులకు
గాని నిర్బంధించుటకంటె తక్కువగా మహమ్మదీయులకు
నిర్బంధించుచున్నదా? హిందవుల పత్రికలకంటె మహమ్మ
దీయుల పత్రికలు ఎక్కువ స్వాతంత్ర్యము ననుభవించు
చున్నదా? న్యాయ విచారణ వేరవేరు తెగలకు వేరుకరై
వెలయుచున్నదా? ఆయుధకావడపు విస్కారణ విభేదములు
వీర విరోధియును తెగలకు మార్గమే యుద్దేశింపబడి శూర
బాతులకు నుద్దేశింపబడలేదా? కావన నిర్మాణము, పన్నులు,
శాస్త్రము విచారణ, విద్య మున్నగు నన్ని ముఖ్య విషయముల
లోను మనమందరమును నొక్కదానూ ప్రయోజనము చేయు
వారలే. లేదన నొక్కటిగానే తేలవలెను. మనగిన నొక్కటి
గానే మనగవలెను.

అననవి వీరీమాటలు. ఇంకను మా లాభా
లాభములు వేరు హిందువుల లాభాలాభములు వేరు
నను మహమ్మదీయులుండగలరా? ఇట్టి ముద్బోధన
కంటె నుత్తమో ద్బోధనను నితరులమున నియ్య
నవసరము కలదా? బాంబయిలో సమావేశము
కూడదనిన మతమును ఖండించుచు చెప్పుచోటను
హిందూ మహమ్మదీయైక్యమునే నొక్కిచెప్పినారు
అచ్చట సమావేశము కూడదనినవారు జేతీయ
మహాసభ యనిన పెనుభూతమని తలంచుచుండిన
ప్రాతపద్ధతికి నంగీతులగు స్వల్పసంఖ్యాకు లట!
వారికి హిందూమహమ్మదీయ సామరస్య ముచాయ
కరమని తోచుచున్నదట! అందుచేతనేవీరిని ప్రజ్ఞేక
పరుప జూచినారట! హిందూ మహమ్మదీయులగు
విభేదము లుండవా యనుటను వివరించి అట్టి
విభేదములు వారిలో వారు నాయకు లొక్క
చోట చేరి తీర్చికొనుట సమంజస మనియు నది
యసాధ్యము కాజాల దనియు వక్కాణించినారు
ఇంతే కాక మహమ్మదీయులకు ముయొక్క
హెచ్చరిక కూడ నొసంగినారు. ఇతివరకు
వారు విశేషముగా నితరులమీది నాధారపడు
చుండినారట! అట్టి దిక్కు దేమిటికిని పనికి
రాదట! స్వయం సహాయమే యాత్మ్యత్తమ సాధన
మని వీరీ సాదేశము. తమ్ములమును మహమ్మ
దీయ వ్యక్తిత్వమును బలపరచు కొనుచు
హైందవ జాతీయత కాన్యక్తిత్వము నుపయో
గించి పాటుపడుటయే వీరి ముక్తి మార్గము.
మూత్రలో హాగారు ప్రభుత్వమువారి తోటిసం
బంధములను వివరించు నప్పుడును నిశ్చయముగా
నిర్దళముగా నిరాంతకముగా నిర్వచించి యున్నా
రు. దైవము హైందవాంగ్లభూముల మెక చోట
చేర్చినాడట! దైవమునకు వ్యతిరేకముగా పోవుట
మనకు పాపగనేరదట. మేలునకుగాని కీడునకుగాని
సహవాస మనుభవంపక తప్పదు. తమ మనస్సా
క్షికి ఆంగ్ల హైందవ వియోగము జేతక్షేమమున
కుపయోగకర మనియు దైవముయొక్క నిర్ణయ
మనియు తోచునని తరువాత భాసనము లెట్లగునో
తములను తమనెత్తిపె శ్రుతివేయనున్నను తామా

మనమును బాహులుగా ప్రకటించి యే యాంతు
 గల. కాని సంయోగ మే హృదయ భూమిమేలున
 క్షేపింపి గావున సంయోగమే యత్యవసర మని
 తమి. హృదయ భూర్వక్ముగా నంగీకరించు
 చెందుట మూజుల్ హక్ గాను తెలియజేసినారు.
 అట్టి ప్రభుత్వమువారి పద్ధతులను వారికార్య
 క్రమమును ఏమాత్రమును దయలో చూసనవారు
 కారు. ఇదివరకు బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు చేసిన
 దానికి కృతజ్ఞతను దెలుపుచుగూడ చేసినది దేశా
 వసరములలో ముఖ్యతములను దీర్చుట లేదని
 ఘంటాశథముగ బల్కినారు. భూమిపై నేదేశము
 లోను దేశపుత్రుడు వాంఛించు దేశసేవలలో
 నుత్తమాకర్షకములు సైనికసేవ, నావికసేవ, రాజ
 కీయ సందేశసేవ. సైనికసేవలో మనకు నుజే
 దారు మేజరు, రిసల్టారు మెజరులకంటె పైపదవు
 లబ్బుటలేదు. నావికసేవలో లాస్కారుల కంటె
 మనము పాచ్చుపడికి పనికిరాము. రాజకీయ సం
 దేశసేవయని మనకు నాకాశ పుష్పము గానే
 యున్నది. యద్ధరంగమునరక్తమర్పించి సామ్రాజ్య
 సంరక్షణ మొనర్చి పరిపాలకుల మెప్పునందు
 హృదయము ఈమాత్రముతో తనివి నందవలయు
 ననుట యేమి న్యాయమన మూజుల్ హక్ గారి
 ప్రశ్నయై యున్నది స్వపరిపాలన నడుగుటలోను
 వీరికంతము తగ్గియుండలేను. ఒక్కత్రుటికాలమున
 నన్నియు తీరిపోవుననుచారు వీరుకారు. బలాత్కా
 రముగా మోటుతనమున నిర్బంధించి సాధించు
 నదియు లోకమున నేమియు లేదనియే వీరియభి
 ప్రాయము. ప్రభుత్వముగాని ప్రజలుకాని నిర్బంధ
 పద్ధతుల ననుసరింపజాతు లేని ఆపద్ధతులు
 తాత్కాలికముగా విజయమందునవి యైనను ఫల
 వంతములు కాజాలవని వీరు ఒకవైపున నిరంకుశాధి
 కారవర్గమును మరియొక వైపున నరాజకులను
 సమానముగా ఖండించినారు. మన మిప్పు డేమి
 యును నాలోచింపక ముముక్షువులుగా నుంక
 వలెనను వాయెకలను వీరికి ననురాగము లేదు.
 ఆప్రేరియా న్యూజిలెండు కనడా లన్నియును తమ
 తమ భవిష్యత్తుల నాలోచించుకొను చున్నవి.
 యుద్ధానంతరము మన సామ్రాజ్య నమస్యల
 పరిష్కారము తక్కుదు. అప్పుడు మనము మన
 హక్కులను కోరకమానిన స్వాభివృద్ధికి విఘాతము
 కలుకనూనగ. కావున నేటినుండియే స్వపరిపాల
 నాదర్శమునకు కావలసిన దంతయు తీర్చానించు
 కొనవలెను. ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము, రాష్ట్రీయ
 స్వాతంత్ర్యము, ఇండియా శాసనసభలో ననధికార
 ప్రాబల్యము, స్థానిక శాసన సభలలో ననధికార
 ప్రాబల్యము, కార్యనిర్వాహక సంఘములలో హృ
 దయప్రాబల్యము, ప్రజా ప్రతినిధులకు నధికార
 వర్గముపై పలుకుబడి. నిర్బంధ శాసననిర్మూలనము,
 పంచాయతీ కద్దతి పూరికరణము, సైనికోద్యోగ
 స్వాతంత్ర్యము, ఆయుధ శాసననోపసంహారము
 అన్నియు వెంటనే నాంధ్రనీమము లని వీరియాశ
 యము. హిందూ మహమ్మదీయ లాలోచింపదగిన
 విషయ మని వీరియభిప్రాయము. ఇంతస్పష్టముగా
 విషయములను వివరించిన మూజులువాక్ గారు
 మహమ్మదీయ సమావేశాధ్యక్షతకే గాదు మన
 యభిలభారత సమావేశములలో దేనికైనను నధ్య
 క్షతవహించుటకు హృదయ సమస్యలను వివరించు
 టకునుదివర కాధర్మములను నెరవేర్చినవారలలో నెం
 దరికంటెనో ఎక్కువ తగినవారని చెప్పుతప్పును

నేను పరిమించక భూస్వామి మన సంఘమును కలంకప
టమునున్న ఒక్క విషయమును గురించి. ముచ్చటించవలసి
యొచ్చును. అది టర్నింగ్ నొద్దు మును గురించి అది మిక్కిలి
సున్నితమయిన విషయము కాదు మన యభిప్రాయమును మన
తీర్మానమును గురించి వెలుగునొచ్చును గాక. కాశీపురిపు
త్రము మన రాజవక్త్రగర్భిణి పుష్కలమున జగదనుభవ
దీనిని మనకు మిక్కిలి దుఃఖినియయి. విషయము మన స్వ
మతిస్థులు మన సామ్రాజ్యపు పక్షమున బోయియున్న యెడల
మన కంకో అంద ముప్పొంగి ముందేడినది. పుష్కలముగా
మనమునకు ముగల్కముదేశము తేమార్గములను దొక్కినను
హిందూదేశపు మహమ్మదీయులు బ్రిటిషు తులము రాజ్య
ములను విరోధమునందలమునని కోరలేదు. ఎన్నటికినీ కోరకు.
ఈ యుద్ధము హిందూదేశపు ముగల్కములను
సంభవించగ లట్టి సుహృదురదృష్టము. కాని విధిచాగిన
వ్యాజ్యము ఎవరు తప్పించుకొనగలరు? విశేషముగా ఈవ్యవ
హారమునుగురించి. నేనెప్పునింగివదలచుకొనలేదు కాని చాల
మంది ముగల్కములను, చాలమంది ఇంగ్లీషువారును ఈమర
దృష్టము నేర్చుకొనినను తరదేశీయవారములను ముగల్క
సామ్రాజ్యమునొక్కముగా, తరవముగా జనరకనొల్లట
నలవి నే సంభవించినదని తలచుచున్నాను. ఇచ్చాముమలాప
లంబనలందరును కాంతి నొక్కొకబడినప్పుడు ముగల్కము
దేశముల గౌరవములను బాటరాదుండ చేయుదురు
గాకయని దేవదేవుని నర్థించుచున్నాను. బాకములలో 40
కొట్లమంది మహమ్మదీయులుంటారు. వారందరును సోదరులవలె
ఒక్కటిగా బంధించబడియున్నాము. కాని అభిప్రాయములు
ఎట్టిసంధిచేసికొనబడినను ఉపేక్షించబడరాదు. ఈ భూభాగ
మహమ్మదీయ మహమ్మదీయుల అభిప్రాయము బలమును దీక్ష
శక్తియు గలవు. కానినే ప్రముఖులు వినియోగించునో
నెట్లుకొట్లవలెఉపయోగించును.

విరోధా మహా సంగ్రామము

ప్రాంసు దేశమువారు సంధిని కోరరు - యుద్ధమునే కోరెదరు.

యుద్ధమంత్రి యుద్ధేకకరముగ నుపయోగించుట.

జేజీయ మహాజనసభ - లండను పత్రికల ప్రశంస.

ఆస్ట్రీయా జర్మనీసేనలు - సహానికా ముట్టడిని విరమించు నూచన.

ఇంగ్లండు

విల్లాడిలాస్కోట స్త్రీమరు.

లండను డిసెంబరు 28:— ఈస్త్రీమరును నలుమేరైన ముంచిని సందర్శించున కొందరుకనుపకుటలేదు. నిలోనునండి వచ్చుచున్న ఆంగ్లేయ నావికాదళము 14 గురున, సింగపూరు నుండి వచ్చుచున్న మొదలగునగున, ముగ్గురేమిడి వచ్చు చున్న బుచ్చుగారును వీరితో సుండినట్లు చునెగరిను కంచెని వారు తెలియజేయుచున్నారు.

సముమేరై ను దురాగతము.

లండను డిసెంబరు 28:— వెస్టింగ్ హు ఆను ఆంగ్ల స్త్రీ మరును సముమేరై ను చూచింది. గానిరను తీరమును చేరు కొనిరి.

విద్యుత్తు మరకు నిప్పు ముట్టుకొనుట.

చాల నష్టము కలుగుట.

లండను డిసెంబరు 28:— లివర్పూలులోని విద్యుత్తు మర కొట్టవ నిప్పు ముట్టుకొని జేలకొలది పొనుల నష్టము కలిగెను.

మాత శేషులు వినిపించిన సమాచారము.

లండను డిసెంబరు 28:— విల్లిడి కియెటాటు నాక యందు 816 మంది యుండిరినను వీరిలో 185 రు ప్రయాణి నునియు ముట్టానుండి రూటకు తెలియపరచెను. కుకవార గుదయమున 10 గంటల కీ నాక క్రిటు ద్వీపమునకు కొంత దూరమున నున్న పుయూనున దద్ది గ్రీకు స్త్రీమరుల కంటిని అనతిదూరమున గురుతించెను. తక్షణమే వీరి నాక కొక భయంకరమును ప్రేమహుధ్వని విసజయ్యెను. నాక చలించెను. నాకలోకి నీరు చొచ్చుకొనెను. ఈధ్వనినివలన ఉత్తరక్షణమున ఒక జలాంతర్గామి ఆస్ట్రీయను పతాకము కలది, కియెటాటు నాకకు కొన్ని గజముల దూరమున నీటిపై తేలెను. తిరుగుతేమునాక యొకటి ఈ జలాంతర్గామి దుశ్చేష్టల నురుగుపరుచుచుండే నా నాక లోనివారి ఆభిప్రాయము. ఒడ వెనకభాగమున వెద్దరంధ్రము పడుటచే, భయము గొలుపుధ్వనియు నాకలోనివారి నిధికముగ కలగవలెననెను. 5 పడవలు మున్నగునవి సముద్రములోనికి దింపబడెను. స్త్రీలు, గాజుతరకల ఒకపడవ తలక్రిందులయ్యెను. వారందరు సముద్రమున ముగిసిపోయిరి. నాకపౌర్యమునకు తగిలి మరి యొకపడవ పగిలిపోయెను. తుదకు కియెటాటునాక మునిగిపోయెను. ఈనాక మునిగిపోవువరకు జలాంతర్గామి ఆస్థానమున నిలిచి అనంతరమున పడవలలోనివారి పరిపాలనయచు వారిపడవ నలుచుట్టుతీరెను. ఈక్రాంత్యము జరుపబడినయనంతరమున రెండుగంటలకొక ఆంగ్లేయ సురాక్షరదేశమునదాడిపడవలలో నుండిన నావికలను ప్రమాదములను తలలోనెక్కించుకొనెను.

దోషుల కొత్త మతగురువు.

లండను డిసెంబరు 28:— చివపు బుట్టగారు తమ ఉద్యోగమునకు రాజీనామా కొనుగట్టచే తేనల విల్లొప్పి గారు దోషులమతపుగ నియమించబడిరి.

మరణము.

లండను డిసెంబరు 29:— ప్రీవీ కౌన్సిలులో వ్యాయ కాభాసభ్యులకు సర్ ఆర్థురు విల్సనుగారు మరణించిరిని తెలియజెప్పినది.

నొకనుముంచుట.

లండను డిసెంబరు 29:— ముగ్గురు ఆను ఆంగ్లనాక ముంచబడినది. కప్రానును ప్రమాదాద్యోగమును కాపాడబడిరి.

అఖిల భారత జేజీయ మహాజన సభ.

లండను పత్రికల ఆభిప్రాయము.

లండను డిసెంబరు 29:— ఈ సభను గూర్చి లండనులో సాయంకాలమున వెలువడు పత్రిక లన్నియు ననుకూలముగనే వ్రాసినవి.

పాటుమాటు. గెటెటు.

సర్. ఎన్. పి. సింహాగారధ్యక్షత వహించినందులకున జేజీయ మహాజనసభ బాధ్యతయును కార్యాచరణపటియయును గల సంఘములస్థితికి వచ్చుచున్న దను నూచన కనబడుచు వున్నది. సింహాగారి యుపస్థానము ఎల్లరకు నామోదము కలిగింకలదు.

గ్లోబులత్రిక.

స్వామిభక్తికి సన్మానములగు సంస్కరణములు జరుప బడవాలని సింహాగారునుడివినవానికన్న యెత్తవ మగు సభిప్రాయము వేరొకటి కనబడదు.

ప్రాన్సు

పరాసువారి ప్రకటనము.

లండను డిసెంబరు 29:— నిన్న రాత్రిచాల్సెనుప్రాంత మునమాత్రము యుద్ధము జరిగింది. ముంపేనులో మేము నవరి నునేరికి వచ్చుచున్న కత్తువులవై సుండ్లను వేసితిమి.

పరాసుదేశ యుద్ధమంత్రిగారి ప్రసంగము.

లండను డిసెంబరు 29:— వేరును 1917 వ సంవత్సర మున వైద్యములో జేరవలసిన వైదికులను యుద్ధరంగమునకు విజయ వలసినదను విల్లుకు పొమ్మచేయు సంబంధమున నెనె టు నభిలో యుద్ధమంత్రిగారు గంభీరవ్యాస మొనర్చిరి 18 మాసముల క్రిందట ప్రాన్సుదేశము కాంతినికొరిగినది. కాని ప్రస్తుత మాజేతము తనయావచ్చుకొని యుద్ధమున కాంతిం చుచున్నది. నెమ్మది అనుమాట ననుచును దుర్మార్గుడగు పాకునివలె చూడబడుచున్నాడు. “నేను కోరినదంతయు నిధించింది. ఇక నాగి కాంతి కాలోచితకార్యాచరణమునకు గడుగుదునని” తన మిత్రులతోపాటు ప్రాన్సుదేశమున గల నిధిసంధివించి నప్పుడే యుద్ధమాగలదు. యుద్ధావశ్యకము లన్నియు సమృద్ధిగ నున్నవనియు, పరానుదేశమున కార, తికారణము లేదనియు వైద్యసంఘమువారు నివారణ చేసిరి. ప్రాన్సువారికి నేన లపరిమితముగ నున్నదని నెర్పెనుగాన నుడివిరి.

రుస్సా

రమ్మోప్రతినిధి జపానుకు వెళ్లుట.

లండను డిసెంబరు 29:— వెల్ట్రోగ్రు జపానుచక్రవర్తి గారి పట్టాభిషేకసంబంధమున రమ్మోచక్రవర్తిగారి ప్రతినిధిగా జపానుచక్రవర్తిగారి నిధిసందించుటకు గ్రాండుమ్యాట బార్బి మికతో విచిగాడు టొకియోకు వెళ్లిరి.

ఇటలీ

ఇటలీ సేనలు.

లండను డిసెంబరు 29:— పారిసు. వెల్ట్రోగ్రు ఇటలీ సేనాభాగములు ఎవరను సరిహద్దుకు వచ్చుచున్నవని సహా నికానుండి వార్తవచ్చినది.

గ్రీసు

సహానికా సేనలు.

కత్తుతక్షపాతుల ఆభిప్రాయము.

ఏథెన్స్ డిసెంబరు 28:— జర్మనీవారిచుం దభిమాన మున్న ఒకపత్రిక యిట్లుతెలియజేయుచున్నది— మిత్రమండలి వారు సహానికాను బలతరచుటచే, ఆస్ట్రీయా జర్మనీ సేనలను

యొదిరించుటలను ప్రయోజనముండదు. వారి సైన్యము నాక నము చేయుటకుగాని, ఖయదీలుగ తట్టుకొనుటకుగాని నీలు లేదు. ఇక్కడ వీరిని చుట్టడించినయెడల, ఆంగ్లపరానులు తమసేనల నింకొకచోటికి తీసికొనిపోవుదురు. ఇదివరకే ఆస్ట్రీయా జర్మనీసేనల వెదిరింపుచున్న సేనల దీనిలను మరింత బలపడగలవు.

బల్గేరియా

వార్సా పట్టణపు ముట్టడి.

రహ్యవారు ఫిరంగులను వేయుట.

కోను డిసెంబరు 28:— బుకారెస్టుపట్టణమునుండి క్రింది తంతివార్త వచ్చినది. కుకవారమునాడు రహ్యవారు వార్సాపట్టణము మీద తిరిగి ఫిరంగులను వేసి బల్గేరియా వారి టార్పిడోపడవను ముంచిరి. పట్టణములో చాల చోట్ల నిప్పు ముట్టుకొనినది.

ఆస్ట్రీలియా

మరణము.

లండను డిసెంబరు 29:— వెల్లింగ్టన్. కాకసుదీవుల యజమానియగు ఆండ్రూరాను గారు వృత్తినివీడిరిని తెలియు చున్నది.

ఈజిప్టు

ఈజిప్టులో యుద్ధము.

లండను, డిసెంబరు 28:— ఈజిప్టుసహద్దులో యుద్ధము జరిగినదని టర్కీవారు నిన్న నొక కాల్యుకవార్తను ప్రకటించిరి. డిసెంబరు 14 మొదలు 24వతేదీవరకును యుద్ధ మేమి యును జరుగలేదు. 26వతేదీ ఆరబు మూలబలమునాడ కను గొనబడి తరుచుబడిన దని వార్తాసంఘమువారు ప్రకటించిరి. న్యూజీలాండువారును డిట్టాబున శత్రువులను తరిమిరి. మాలో నష్టము కొద్ది.

25వ తేదీని జరిగినయుద్ధమున పూర్తిగా విజయము కలిగినది. పశ్చిమసహద్దులను సేనయంతయును క్రిష్టమును దినమున యుదయమున త్రిపాతీసేనవై గవితుల. కత్తువులు 3000 మంది యుండిరి. పశ్చిమమున 8 మైళ్ల దూరముననున్న లోవలో కత్తుసేనలు మాడెను. మాలో నష్టము కొద్ది. కత్తుసేన లో మారులైనవారు 200 మంది కనబడిరి. యుద్ధనాళు మాట బానటయై ఫిరంగులను గార్చెను. 11-13 తేదీలకు జరిగిన యుద్ధమున కత్తువులలో 300 మందిమారులైరి. అవి కయుకో నుండి డిసెంబరు 29 వ తేదీని తంతివార్తవచ్చినది.

మెసపోటేమియా

మెసపోటేమియా.

దల్లి డిసెంబరు 29:— 137 బాలితాప్రకారము మెస పోటేమియాలో 117 మహారాష్ట్రజటాలము లెప్పిసెంటు హెచ్. జి. హెడ్, అసిస్టెంటుకర్మీలు కెర్నాండెజ్ ఇ. ఎన్. యమ్. డి. గార్లు చనిపబడిరి. 21వ పదాతిసేనలను సుబేదారు కత్తురగాన వ్యాధియులయన చనిపోయి.

జర్మని

జర్మను సాంఘికవాదులు

రాజద్రోహము

లండను డిసెంబరు 28:— బెర్లిను—పదిమంది సాంఘిక వాదులవైన రాజద్రోహపునేరములు మోపుబడినవి. వారు కార్లుసంహేదద్ద విచారింకబడుచున్నారు. ప్రజల తిరుగుబా టునర్ప వారల ప్రోత్సాహపరచుచుండిరి ని మరిమాన్యువై దోషాకోపణ మొనర్చుబడినవి వర్తానుకతిక వ్రాసెను.

స్వీడను

నిర్మును అను స్వీడనుదేశపు నాక.

లండను డిసెంబరు 28:— నిర్మును అను స్వీడనుదేశపు నాక 25 తేదీని ఉత్తర సముద్రమున ముంపుబడిన. ఈ నాక బోస్టనునుండి కొనెనుపోగుచుపై పోవు చుండెను. నావి కులు ఇమింగునాము గ్రిమ్మిచిలవద్ద దింపబడిరి. వీరు ప్రబల మగు గాలివానయందు సముద్రముపై పడకలలో మూడు దిన ములు గడపిరి. చాల అలసిపోయిరి.

క్షుత్రియ మహాసభ.

వైది వివరింపబడిన సభ నిమిత్తమై వెతుక కలకత్తా హైకోర్టులో జడ్జిగనుండి అభ్యుతలగు కారదాచరన్ విశ్ర గారును, రావుబహద్దర బాల్గా ప్రసాద్ గారును నిన్నటిదిన మున లాహోరునకు విడిచిపెరి.

(మా స్వకీయ విలేజుకుని వద్దనుండి)

మనమునకు, నేర్పకొనవలయు (ప్రభువిద్వత్సమ) వ్యయం సాహాయ్యము. ఇంతవరకును మనమెల్లప్పుడును నితరుల సాహాయ్యమునే యానిండుకొని యుంటిమి. అధిరహులగు నీకట్టుగొమ్మలను వదలి యాపాటికి మనమిప్పుడును వచ్చినాడని నిజమేదైనను బాగుండును. మననింతలాటముఁ జపనమ్మకముక, భయమును చుట్టుముట్టియున్నవి. హిందూ పుటయెడల మన మన వనరముగా నను మానపడితిమి. ఆధ్యాత్మికములన్నియు నికడలవలయును. స్వతంత్రులమై, కనువిప్పి మనయంతట సంగతిసంబంధములను సద్వైకానవలయును. మనసంఘములొన బయలుదేరిన అంతర్వేదములను సమన్వయముగాను సమర్థతాబుద్ధితోను చక్క నేర్పకొనవలయును.

గర్వ మెటువారికిఁ దగ్గర కలుగును.

గర్వ మెటువారియెడల మనకు నెట్టి విధ్యములు కలవో, యెటులనే మాయెడలను గర్వ మెటువారు కొన్ని విధ్యక్రమములను నిర్వహించుచున్నారని తెలుసుకొనినప్పుడు, ఇంద్రునితో సంభవించిన సంబంధపర్యవసానముగా హిందూదేశము నుపాదించిన లాభములను కృతజ్ఞతాబుద్ధితో స్మరించుకొనుచున్నాము. కాని యింకను నెంతయు లభింపవలసివచ్చింది. భారత హితైక దృష్టితో నాచింతించుచు, లభించునంతట లభింప నన్నదే బాధిత కనాధర విషయములు గానోచుచున్నది. ఇంతకాలమున ఇంద్రుని శక్తిని హిందూదేశ భారమును భావించిపడచేకాని భావినిర్వహణకైఁగి హిందూదేశమునకు శేరినది కాదు. ప్రపంచములోని యితర జాతుల సహజముగా దీనికి గడిచినది కాదు. దేశమునకు సహజ సంకలనము వలయుచున్నది. సెంచించియుట తమ విధ్యక్రమమునను, దానిని నిర్వహించితిమి. భారత ప్రభుత్వముయొక్క శక్తి ప్రభావములను సంపూర్ణ తేజస్సునకు దెచ్చుచేర్చుటయు చేపడినాము. పోయిన ఒకటిన్నర శతాబ్దములనాటియు హిందూదేశము ఆంగ్ల పాలనమునకు నుండి నప్పటికిని, సాంఘిక నైతిక ఆర్థికాదివిషయములు ఈ కాలపాతమునకు దగిలెనుగా నిట్టివి కావచ్చు. పాతతీయే తమను సాలా విధానము నిర్వహించుటయే, తద్విధానమును పరీక్షించి యాపాదుగా నిర్వహించుటయే కాని, ఉపపాదనాధికారము కలుగలేదు. ఇందువలన నేమనాలో యాదేశములను గూర్చిఁగోచుములేమనమున్నామని కొనసాగుచు. సువసావలను ఎంతకీ నాకు ఆత్మ మర్థితో ను స్వాధీనత్యగముతోనూ, నాకే శక్త్యుపాసము గానూ పాలన భారమును నిర్వహించుచున్నారనియే నానమ్మకము. అయినను కేవలము ఆజ్ఞలను కొనసాగించుటయందే జీవితకాలమును ధారప్రయోగమునకు నూతన విధానములను నూతన పరిస్థితులకు నుండును లేకని తేటము ఒకకలవాడు. భారత కృష్టి దృష్టి కదిలి గర్వసామ్య దృష్టి లభింపలేదు.

భారతీయము - పాశ్చాత్యములు.

విషయముల నిన్ను నెట్లెనఁగోచించుటకంటె కొన్ని ముఖ్యములను దీక్షించి పరిశీలించెదము. ఇంతవరకును భారతీయమునకు ఆహితము లగుటయేగాక బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునకు వ్యతిరేకముగానుండ నయిన పాతపాతముల కొన్ని సంభవమొవి. మిగిల సామ్రాజ్య జీవనమునందును నెట్టి ప్రకృతి దృష్టి సామ్యమునకునో యుగిసితిమేని యీ లోకమున కృత్యములు కానివి. ఉపపాదనాధికారమును గురించి చెప్పవలెను. హిందూ కేవలదేశములను పాశ్చాత్యములను మర్వోగర్వము నిలుపుచుటయేగాక మనకు నెట్టి యభిమాన ప్రేమనో చూచివానో పరిశీలించెదము. మనకై సామర్థ్యములకు దగిలెనుగా మనదేశముననున్న కామగూర్చుకొంటున్నదే నీలన్నదా? పాశ్చాత్యములలో ఎన్నవ వందల మనకారకుల నీలబుచ్చునా? ఏకేశ్వరం దమునా, వైదికమునా, నాదీకమునా, రాజ్యాంగమునా - ఈయనా విధములను మర్వోగర్వమును నుట్టి మోత్తములుగా బరిగణించుటయన్నది.

కొట్టమునల నైసికోద్యోగములను బరిశీలించెదము. మన దేశమునందు ఔత్సాహికమును, వీరవంత సంభూతులను నుపాసించుచుండఁగలము. అయినను కమిషనరులవలన నొక్కొక్కను సహకారులు కావలసింది. మేజరులచేదారి యాద్యోగమునకును, మేజరు కిసాబురీ యాద్యోగమునకును మించిన నైసికోద్యోగములేవియు మనజాతకులకు నిరవృత్తములైనవి. దోపిడిదొంగలంతభాగ నెట్లైనను, దున్నయకారులు దాతుల గొట్టుచున్నను, కేవల స్వసంతృప్తికరమునను ఆయనమును ధరింపరాదని ఆయనధారణ నిష్కర్షకాసము ఘోషించుచున్నది. కర్రలాటిలైన దేబూనులకన్న కొండటియభిప్రాయము. ఒకవైపున ఈయనములను చట్టుముట్టినందు, మరొకవైపున మన సోదరులు కనకంగమునకు శౌర్యవీర్యాధిగుణములకు నన్నెకక్కీ కీరస్థులను మార గొనుచున్నాడు. వీరు అంగ్లేయు సేనానాయకులచే బహుశరంప బడినారు. ఇట్టివీరగుణ ప్రాధాన్యము సోదరులయొక ముట్టికట్టబాటులే? మాకు నైసికోద్యోగములే నీయనూడెను. మాకు నైసికోద్యోగములేవిట్టి, మానైస్థునికాయముల బలమును తిరుగుపయోగించునైస్థునో, ఆత్మరతివై కాశక్తియును నిట్టితీరణమున నైస్థులొకము తేటపడ విషయమునకు! అధికబల ప్రదాయకమును భారతీయ జాతికి దిచ్చుచారి. సాహాయ్యమును, జహానవారి సాహాయ్యమును సుధించువరకును తిప్పించుచును కదా! మాకు నైస్థుత్వము తిప్పించుచును పోరాడ ఒపీనులదేని నైస్థుత్వము! ఇందువలన నైస్థుత్వమును లక్ష్యము లేనితోల

గిపోయెను? ఎందుగానీ ఎందుకొనొకరి దిక్షముగ ముందుకు నడచు దండగోదేవమును, ఎట్టివాధకరమునను యాటంకములు వచ్చినను మునును చెదరినీయని మనోధైర్యమును, దేశసేవాపరామర్శ్యమును ప్రీతితముగా గణించగల్గుటకు నీతిగుణములును, ఈ జాతీయ లక్ష్యము లన్నియు ముఖ్యముగ నైస్థుతేజయంతే లభ్యము లగుచున్నది. ఇట్టి నైస్థుతేజయంతే తొలగింపబడిన మానకొటి జీవహితము, కేవలము క్షీణ యంత్రప్రాణమును సోపుచున్నది.

నాకా నేన

నాకోద్యోగములలో "లస్సాగు" పనికి మించిన పనులకు మనవారము దేవుకొనరా. ఒక్కొక్కప్పుడు ఈనీసపుటుద్యోగమునాడ మనకు దొరకకుండ ప్రయత్నించుచుండును. మనదేశమునకు ఆత్మరతికాలమును సహజదీప్తికము కలదు సమదీయానమును సుగుసలతో నేర్చిన జాతు లేనియోకలవు. వీరికి వారి సహజమాతృలకు నిచ్చుట ధర్మముకదా! భారతీయులు నాకానీకు నన్ను కారందలు. తగిన శిక్షను నీకుక, తగిన బోధనజేయక, యూరిక యన్యధానిన లాభమేమి? ఆ యాద్యోగములను భారతీయులకునాడ నీయరా; అందుకుదగిన శిక్షను, జ్ఞానమునూడ గలుగజేయరా; అప్పటికిని వారు వెంటదేవతేనా చూచెదము. మన నాకా కాశ్యము మన పూర్వ వరీత్రుల యం దెగర్వక్రమకాగలము. తగినతీరణము దొరకక మాకాశ్యమునంత యంతర్వ్యమై, అంతర్వ్యమై నాకాజునకు నేచియున్నది.

మిమ్ముల ఇండియన్ గెజెట్ ఆద్యోగముల విషయమునను, రాజ్యాంగోద్యోగవిషయమునను భారతీయులకు గల ప్రతిపక్షములనుబరించి, హిందూదేశదాద్యోగమును తెలియజేసి, ఇట్టి నీతిగీతకారణముల నిట్లుకట్టింది.

కృష్టి వాణిజ్యములు.

కృష్టి వాణిజ్యములందునూడ మనము దర్శకావతీతులమయినాము. విదేశవస్తువుల బోటికి నిలువజాక ముఖ్యము కృష్టిము అడుగంటింది. కొత్తకృష్టిము నైస్థుత్వమునందును, అన్యదేశీయుల హితమును నాలోచించి, మనాతర కృష్టిము తమనెత్తుకొనుటకు వీలుకలదు. జేయుచున్నాము. ఇందునకు ప్రతికృష్టి విషయములో ధింపబడిన ఎక్కొక పన్ను విధర్వననుచున్నది. మాంచెప్పడు, లాంకాపురు సగరముల లాభమును తపోసి, మనదేశమునకు తీసుకొని బట్టలవై పన్నులనిధినిచేయెను. యాద్యోగముననున్న జ్యోతిస్వామిసంబంధములందును సీమల్యానిమునకును; ఇతరులనునో ఆమెకనులయొక్కయొకపనిములయొక్కయు న్యాచార్యుంధుల జులజిస్కానకును నీధ్యముగనూచును. ఆత్మరతికృష్టిమునకు నొడిగట్టి, అధికవికలులను నా పాలనాధానిమును జులపునును మనముండియోగగర్వ మెటువారుతీగనయోలోచనము చేయక మనదేశస్వామిసంబంధముల విదేశీయులకు వదలుకొనవలసిన భారమునాదు. భారతీయ ప్రభుత్వమునాధిధనసామ్యమును బడసి, విదేశీయులకు తమతమకులవలతో మనమార్కెటుల వింపుచున్నాడు. కృష్టివాణిజ్యాధిస్థితికి దియెంత గలుగుకృష్టివస్తువులను కాని యిట్టి తరుణములను మా దేవతలచే వినుకలసివచ్చును.

కృష్టి విద్యార్థములు మనకు విచ్చుచుంది, ప్రభావీదన భావములనుబట్టి యిట్లుచెప్పింది.

భాధకర భావములు.

ఇట్టివల ముఖ్యముల రెండు భాధకర భావములనుబట్టి చూట్టడమునూడ ఒకటి, "పత్రికా భావము." రెండవది, "హిందూదేశ గత్యుభావము." ఈ రెండుభావముల కలియక బరిచేసిరి. మన జాతులలో కొండటి మానసాభిజ్ఞము లకు భంగము చెచ్చిపెట్టినది ఈ విషయమే మన మున్నది యువనంబులు ఆత్మరతికృష్టి కులవరదేవి. ఈ సంస్కరమున మన మున్నదియభిప్రాయమును స్పష్టము చేయకుండజాలను. ప్రభావీద యనినను, ప్రభావాధిభావమునను, నాకెంతి మాత్రమును గిట్టువు. అట్టి భాధ ఆసంతుప్తులకు జనభాగము కలన కలిగినను సరియైతే గర్వ మెటువారు భావలన ప్రజలకుగలిగినను, సరియై యెటుల గల్గినను, ప్రభావీదమును మాట పనికిరాదు. స్పష్టమైనది నుండియు మన జన సంభూతులను బాలించు కలసి నపుడు ఉపయోక్తములకు రెండో యాభిప్రాయము నిర్వచితములయి యున్నది. సామ్రాజ్యధానము ప్రేమపూర్వకముగాగారి భయపూర్వకముగా గాని నుచువలయును. విప్లవకాయల వైదురైనను, గర్వ మెటువారు భాధలనను కొంతవరకు నొకానొకప్పుడు నెగ్గి నెగ్గవచ్చును కాని యానిజమును కాశ్యరము కానేరదు. ఈవిషయమునకు ప్రతివిజయము మన వేంటి

సంభవము. కాగలదు రాజ్యాంగసమన్వయ సమర్థిమ సవసరమున నుపయోగించుటకు నీదగ్గర దాతులు తన్నుకు దాతులయినప్పటికీ దాతులు కాగలవు. భయబంధములేప్పటికిని కాశ్యరములు కానేరవు. ఎప్పుటికిని ఆత్మయముగా కర్మిగల బంధములు ప్రేమబంధములే కాని వేరలేవు. ఈవారి యారాధనయందు నను సగుగాక; ఎంతియారమునను, ఈ మార్గ ప్రయాణము నిశ్చింతజాలను. మన సామ్రాజ్యజీవనమునందు ఇది యొక ఆత్మరతితోత్పన్న తరుణము కావున పునోగమునను తొట్టుపాటులేక విదానముగా మునుటను, హిందూ ప్రజలను ప్రేమబంధములను విగ్రహములు యాద్యోగము యున్నది.

హిందూదేశకొత్తగా కావలయునైతే మనమున్నది ను నాయకులకు మనమున్నది, జాధరీతి, వత్తుకోతి, గారము, మరీకందము స్యాత్మరతిహితులు, నిర్వహణవాదు ననుభవించుచున్నాడు. నామాటలను ఆపారము చేసికొనవలసి. ఈలోకమునందే ప్రభుత్వమునను, ఇట్టి కష్టముల పాలుగావలసినవిన్నప్పుడు, స్వగత్యుభాధముల కొన్ని కావనములను గలిగి నుండక తప్పదని నాద్యధానిన సమన్వయ ప్రతిప్రభుత్వము తననుతనపజలకు వెలులను, నాకలను తొందరలుకలగుకుండరక్షించుటకయి కావనములనుదేసి తీరవలసివచ్చి. గొప్ప పలుకుబడి, ప్రభావరణమును గలిగిన మనమున్నదియనాయకులను నిర్వహించుటయే దీ కావనముల నుపయోగించిన విధముమాత్రము క్రమమును నికాదు నేను కత్కాచించెదను. వారి నేల నిర్వహణ విషయము పాలు చేసినది యుదేష్టి నవారలు కాదు. ప్రజలు వారికి తోచినవిధమున అనేక యూచులను ఊహించుకొనిరి. జనుకు ఫలాని కారణములను సమన్వయముగా, పరిపూర్ణముగా జెప్పి, ఈ విషయపు నిర్వహణ విషయముల విషయము ప్రజ్ఞన యూహలను సారదోలు ప్రభుత్వమువారి విధియు యుండెనని నుచువుచున్నాము. ఈ యుద్ధారంభము నుండియు హిందూదేశ ప్రజలలో నుతెన్నో ప్రభుభక్తి యు మనమున్నదియుల ప్రభుభక్తిరతి పరిశోధింపబడి యుండెను. మనమున్నదియుల రాజభక్తి, సువసావలను గలిగి గ్రహించెదని మనము నిస్సందేహముగా జెప్పవచ్చును. బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునాలో శాంతిజీవలము కానూ బద్ధులయి యుండును సల్యానులనేక విధముల తమభక్తికృష్టికీరింది. ఆ విధముగానే నడచుకొనిరి. మనమున్నదియుల కాని స్వజలయొక్కయు, గర్వ మెటువారుయొక్కయు, మనస్సులలో ఎట్టిమాటలయిన నాటుకొని నుండవలసివలయు నాను న్యామముగా చెప్పవలసి న అనేక మాటలను చెప్పుచు మనముగొనిరి. ఇట్టి ఆత్మగీతములు ఎప్పుడు మ గానతో నాచువరలసి యుండెను

పుర్రు రాజములు.

మనోర మలారా, మన అక్కలము ఆ త అవసరమును విషయ కావు. భండితమునవియు కావు, మనము యుద్ధారం తియు భరణము జేచియుండ వలయును. అప్పుడు సామ్రాజ్యమునకు మనకు పద్ధతులయినాద పుర్రు గాని కాను బొంగగలదు. కాని మన అక్కలతోనో నుండుగానే జెప్పబలో కలుగు సోమియునులేదు. బ్రిటిషుప్రజలకు ఈసంస్కరణములెంత యొకమత్తమునో, యొకతీక్షణతతో కొరబడుచున్నో నొకండుగా మనముజెప్పవలయును. ఈ సామ్రాజ్యపు క్యరవరములు భరముగమునకు వచ్చుప్పటికి మనఅవసరములన్నియు బ్రిటిషుప్రజలకు యుండుగా జేచియువలయును. తుల్యభంగురములతో ఇంద్రబాలములై గొప్పపాముల జలుగుని మనముతలంచము. కాని స్వపరిపాలనమును హిందూసామ్రాజ్యమునకు ఒసగు పద్ధతులేవో అని ప్రార్థించుచుండెను. మనకు పనికివలయు జాతి కొసంగవడలపిన అధికారమును, దగ్ధాయుగ ఒసంగవడలపలము. ఏయే పనులు యుండుగా జేయవలయునో నన్ను నూచించుచుండురేని చెప్పెదను విజుడు.

(1) స్వపరిపాలనమును పొందుటకు ప్రభుసోపానము సామ్రాజ్య సభలో కట్టకట్టుకొని యున్న అధికారికారుల సంఖ్య పోవలయును (2) ప్రజలచే నెన్నుకొనబడిన అధికార పథ్యుల సభలో సంఖ్యాధిక్యముగా నుండవలయును నాని హిందూదేశ క్యరవరములను మోదవుల దృష్టిపరమునకు తగిలెనుగా చర్చించి వ్యరహరింపవలసి యున్నాడు. (2) తమ నాక రాజప్రతినిధిగారి కాశ్యనిర్వాహక సభ్యులు అధికారులు (వి. సి. ఎన్. గోగలు)గా నుండవలయులై ఆ ప్రతినిధికుము తొలగింపవలయును. (3) పదంపడి హిందూదేశ పరిపాలనమును ప్రజలకు తెలియకుండ నడచు అన్నిచీటివోలులతోను ప్రభావరతిగుల వెలుతురును ప్రజేకించునట్లు జేయవలయును. గర్వముల కార్యానిగ్యాకసభ

THE GREAT WAR.

France Wants War Not Peace.

THE WAR MINISTER'S SPIRITED SPEECH.

London Press and the Congress.

AUSTRO-GERMAN ATTACK ON SALONIKA.

LIKELY TO BE ABANDONED.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

The Congress and the London Press.

LONDON, December 29. The evening papers comments sympathetically on the National Congress. The "Pall Mall Gazette" says. The Presidency of Sir S. P. Sinha "indicates that the congress is reaching the status of a responsible and practical-minded body. Its address will commend itself to every real friend of the Empire. The "Globe" remarks that nothing finer can be imagined than Sir Sinha's statement that a reforms are not expected as a reward of loyalty.

A Steamer Sunk.

LONDON, December 28. A British steamer has been sunk this morning. The Master and the second mate have been saved.

Another British Steamer Sunk.

LONDON, December 29. The British Steamer "Venetium" has been sunk. The crew have been landed.

Destructive Fire at Liverpool.

LONDON, December 29. Several thousand pounds damage has been caused by a fire in a rice mill warehouse at Liverpool.

The New Bishop Of Dover.

LONDON, December 29. Canon Bilbrough has been appointed Bishop of Dover, Bishop Walsh having resigned.

Obituary.

Sir Arthur Wilson.

LONDON, December 29. The death is announced of Sir Arthur Wilson, member of the Judicial Committee of the Privy Council.

Obituary.

LONDON, December 29. WELLINGTON.—The death of Mr. Andrew Ross the owner of the Cocos Islands is announced.

France.

French Optimism.

War Minister's Spirited Speech.

LONDON, December 29. PARIS.—French optimism regarding the outcome of the war was voiced by General Gallieni, Minister of War, in the Senate on the occasion of the passage of a bill authorising the calling out of the 1917 recruits. He said:—"France, who eighteen months ago wanted peace, to-day wants war with its whole energy. Anyone who utters the word 'peace' is regarded as a bad citizen. The great struggle will only end when France, with her allies, is in a position to say 'I will stop, having obtained what I wanted, and I will resume the labours of peace times.'"

France's Resources in Men.

M. Gervais, reporter on the bill, said that the Army Committee had examined the question of effectiveness and come to the conclusion that there was no ground for anxiety. France had plenty of men to last to the end.

Statement of Survivors.

LONDON, December 29. Reuter wires from Malta that there were 316 on board the "Ville de la Ciotat," including 135 Passengers. The survivors state that the liner was off Crete at ten o'clock on Friday morning when they sighted first a Dutch and a minute later a Greek steamer. Almost immediately a terrific explosion shook the liner from stem to stern and water rushed in. Simultaneously with the explosion a submarine flying the Austrian flag appeared on the surface only a few yards away. The general opinion on board was that one of the neutral vessels was covering the submarine. Both disappeared. In spite of the enormous hole in the stern and the shock there was no panic. Five boats and rafts were launched. One boat capsized and the occupants, who were all women and children, were drowned. Another boat was smashed against the ship's side. Finally the liner plunged, taking down most of those who perished. The submarine remained till the liner disappeared, and then circled round the lifeboats, jeering at the survivors and telling them "There is a British steamer behind which will pick you up." The British ship "Meroc" came up two hours later and spent eighty minutes in rescue work, though the submarine was still visible.

Sinking of the "Ville De La Ciotat."

The Missing.

LONDON, December 29. The Messageries Company announces that the missing from the "Ville de la Ciotat" include fourteen British Volunteers from Ceylon, whose names are not given, Mr. Moens from Singapore and Mr. Bouchard from Shanghai.

Paris Bulletin.

LONDON, December 29. PARIS.—This afternoon's communique says:—The night was quiet except in the Chaulnes sector where there was fighting with grenades and in Champagne where we bombarded the enemy defences west of Navarin farm.

Russia.

A Russian Duke Goes to Japan

LONDON, December 29. PETROGRAD.—The grand Duke George Michaelovitch is proceeding to Tokio to convey the Tsar's greetings to the Emperor on the occasion of the latter's coronation.

Fighting in the East.

A Russian Success.

PETROGRAD, December 29. A "communique" reports German activity south of Lake Babit, where the Germans attempted to rush barbed wire entanglements, but the Russians leaped out of their trenches, tackled their assailants and drove them to their own trenches. Fierce fighting continues in Galicia.

Russian Bombardment of Varna.

Bulgarian Torpedo Boat Sunk.

LONDON, December 29. ROME.—A Bukharest telegram says:—The Russians again bombarded Varna on Friday and sank a Bulgarian torpedo boat. Numerous fires were observed in the town.

Greece.

Austro-German Attack on Salonika.

An Avowal of "Non Possumus."

LONDON, December 29. ATHENS.—The following significant statement appears in a pro-German paper:—"An Austro-German attack on Salonika would be useless because, owing to fortifications, the Allies can neither be crushed nor taken prisoners. The only result of a successful Austro-German attack would be the transference of the Anglo-French forces to another front, reinforcing armies which the Austrians and Germans already have to face." This presumably inspired argument is equivalent to the avowal of "non possumus."

EGYPT.

An Imaginative Turkish Bulletin.

LONDON, December 30. Yesterday's Turkish communique contains an imaginative story of fighting on Egyptian frontier. On the contrary the Press Bureau announces that there was no fighting on the frontier between December 14th and 24th but the principal Arab force was located on 25th and dispersed.

Enemy Routed.

CAIRO.—The troops engaged included the New Zealanders and Sikhs. The casualties were slight.

Fighting on Egyptian Frontier.

300 Enemy Casualties.

LONDON, December 29. CAIRO.—The operations on December 25th were completely successful. A strong column of all arms of the western frontier force marched out from Mirsa Matru on Christmas morning and drove back the Tripolitan force three-thousands strong which was encamped in the valley eight miles westward. Our casualties were slight. The enemy left over two hundred dead. The gunfire of ships gave us effective support. Reconnaissance had previously encountered the enemy on December 11th and 13th with the result that the enemy had three hundred casualties.

Italy.

Italian Army Approaching Epirus.

LONDON, December 29. PARIS.—It is reported from Salonika that detachment of Italian army at Valona are approaching the Epirus.

TELEGRAMS.

Australia.

The Referendum in Australia.

LONDON, December 29. MELBOURNE.—The "Age" says that the State Parliaments having failed to pass the bill conferring on the Commonwealth Government, during the war and for a year thereafter, the powers sought by the referendum with limitations, a special sitting of the Federal Parliament has been summoned to pass legislation to overcome the difficulty.

Sweden.

Swedish Crews' Terrible Experience.

Three Days in Open Boats.

LONDON, December 29. The crew of the Swedish steamer "Nereus," which was sunk in the North Sea on the 25th, while bound from Boston Lincolnshire to Copenhagen, have been landed at Grimsby and Immingham. The men had spent three days in boats in terrible weather and were completely exhausted when rescued.

United States.

President Wilson's Emissary To Ambassadors Departure of Captain Boy-Ed.

LONDON, December 29. NEW YORK.—Colonel House, President Wilson's special emissary who is going to Europe to convey the President's views to Ambassadors has left. Captain Boy Ed the German naval attaché, departed on the same ship under the British safe-conduct. In an interview Boy Ed denounced the reckless utterances of an irresponsible press.

The German Plots.

A Sensational Development.

LONDON, December 29. NEW YORK.—A sensational development in connection with the German plots has risen in the arrest of Frank Buchanan and H. Fowler, member and ex-member respectively of Congress, both for Illinois, also Francis Monnet, a former Attorney-General for Ohio, Jacob Taylor, president of the Labour National Peace Council, and three others, who have been indicted by the Grand Jury on a charge of conspiring to foment strikes in munition works. It is believed that the arrests, were the result of Straube, Secretary of the Peace Council, who tried to prevent the shipment of munitions to the Allies, turning State's evidence.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

Delhi.

Secretary of State's Message.

Reports from Various Fronts.

DELHI, December 29. The following telegram dated to-day has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The British report that the enemy sprang a mine opposite our line south-east of the Hohenzollern redoubt and consolidated near the edge of the crater. Our artillery bombarded the trenches south of Lille Armentieres.

The French report artillery activity and unsuccessful German attack in Champagne.

The Russians report successful raid attacks on enemy forts, west of Riga and near Chortorysk station. Russian torpedo craft in the Black Sea destroyed two sailing vessels near the Bulgarian coast. Several enemy submarines attacked the destroyer, and there is reason to believe that one enemy submarine sank.

The Russians occupied Assadabad west of Hamadan; also fought an engagement 30 miles southwest of Teheran.

No change is reported from the Greco-Serbian frontier.

Extension of Service.

SIMLA, December 29. Mr. E. A. Doran, C.I.E., Postmaster General of Bombay, attains the age of 55 on the 17th January next; and is then ordinarily due to retire from the service. Owing, however, to the shortage of officers in the Post and Telegraph Departments in consequence of the war, and the desirability of retaining for the present the services of a capable and experienced officer in charge of the Bombay Circle, the Government of India have asked Mr. Doran to extend his service up to the 1st April 1916.

Simla News.

Winter Depression.

SIMLA, December 29. Another winter depression has made its appearance over the Simla Hills to-day. The snow which is now falling thickly promises to be heavy and more extensive than the previous one.

Children's Christmas Tree.

The officers of the Army Head Quarters are giving their annual Christmas tree entertainment to the children of all employees of the Head quarters to-day.

United Provinces.

The Indian Christian Conference

ALLAHABAD, December 29. At the All-India Christian Conference the Honble Mr. M. S. Dass and Mr. P. Bunter were added to the Law Committee, who will continue the work with special reference to the Indian Christian Marriage Act and the re-marriage of Mahomedan converts.

THE INDIAN NATIONAL CONGRESS.

SURENDRANATH AND MRS. BESANT ON HOME RULE.

Old Barbarisms and Crushing Taxation Must Go.

PRESIDENT'S CONCLUDING REMARKS.

NEXT CONGRESS MEETS AT LUCKNOW.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENT.)

(By Wire.)

Press Act Resolution.

Mr. Horniman's Weighty Speech.

BOMBAY, December 30.

Mr. B. C. Horniman moved the first resolution on the Press Act protesting against the continuation of the Indian Press Act on the statute book and urging that the same be repealed.

Mr. Horniman in moving his resolution said that it was essential for them to enter their protest there, because this scandal was growing worse and worse every day, and the gross powers put in the hands of the Executive were made the most monstrous use of day by day. He was inclined to believe that, unless they went on protesting and doing something to make an impression upon the Government, they would have sooner or later no freedom of the Press at all. The measure was of the most extraordinarily drastic character, unparalleled almost in any civilized country of the world. It was enacted in time of emergency, and it was a scandal to allow it to remain when these special circumstances had ceased to exist, and he challenged any member of the Government to say that those special circumstances existed to-day. In their indictment of the Government they could point out a loop hole to them that the Act was not what it was intended to be and was not carrying on the work in the way they had undertaken to do at the time the Act was passed, when the Chief Justice said under the Act it was impossible for the Court even to consider the matter published. He referred to the "Comrade" case and said that their President, as representing the Government, had given a distinct undertaking that the Act would not be administered in the manner it was. In this case, the speaker observed, taking advantage of the Calcutta High Court's judgment, the Executive had belied the undertaking given by the Government and asked Lord Hardinge's Government whether it did not rest upon them as a solemn obligation to remove this Act from the Statute book. He hoped that the solemn promise given in this matter would be redeemed at an early date and this excrescence removed. In conclusion, he pointed out that the Act was originally drafted by the late Sir Herbert Risley, who, he said, after living and delving in repressive measures of a most reactionary character, found his chief provision in an enactment passed in Austria by a German statesman.

Mr. I. B. Sen, Bengal, in seconding the resolution said:—The Press Act set up a false standard of judgment in an Editor and made him irresponsible as to what was really good to the country. The argument that the Act was needed in these abnormal times is untenable, because a number of Censors that were now in the field were more than enough. He protested against the Press Act, because it was harmful to the growth of a manly and self-respecting nation, and because it does disrespect to the Government which thinks that the Press Act was necessary for its existence.

Mr. K. N. Aiyar of Madras, supporting, compared the Press Act to an ugly baby and said that the Government of India asked Sir S. P. Sinha to clothe this ugly baby. Their President tried to clothe this ugly baby in decency, but the speaker did not think that Sir Satyendra Prasanna was proud of his work on that occasion. The resolution was carried.

Fiscal Freedom.

The next resolution demanding complete fiscal freedom India was moved by Sir Ibrahim Rahimtoolah. He said that an essential condition of self-government was the right and power of regulating one's own fiscal affairs. There was reason why, when England conceded to all its self-governing dominions the power of managing and regulating their fiscal affairs, India should alone be deprived the privilege. India was clamouring for her economic advancement. They wanted funds for educational propaganda and sanitation, and they must therefore have freedom to regulate their economic conditions of the future. He concluded by saying that Indian industries did not develop and could never prosper so long as she did not possess complete fiscal autonomy.

Prof. Kale seconded the resolution, which was carried after being supported by Mr. Patro of Madras.

Self-Government.

Mr. Surendra Nath Bannerjee moved the next resolution:—That this Congress is of opinion that the time has arrived to introduce further and substantial measures of reform towards the attainment of self-government defined in Article one of the Constitution, namely, forming and liberalising the system of Government in this country so as to secure the people an effective control over it by, amongst others (a) the introduction of provincial autonomy, including financial independence, (b) the expansion and re-organisation of the Legislative Councils so as to make them more adequately representative of all sections of the people and to give them effective control over the acts of Executive Government, (c) the reconstruction of the existing Executive Councils and the establishment of similar Executive Councils in provinces where they do not exist, (d) the reform or the abolition of the office of the Secretary of State for India, (e) the establishment of Legislative Councils in provinces where they do not now exist; (f) the readjustment of the relations between the Secretary of State for India and the Government of India; (g) a liberal measure of local self-government. That

this Congress authorises the All-India Congress Committee to frame a scheme of reform and a programme of continuous work, educative and propagandist, having regard to the principles embodied in this Resolution, and further authorises the said Committee to confer with the Committee that may be appointed by the All-India Moslem League for the same purpose, and to take such further measures as may be necessary; the said Committee to submit its report on or before the 1st of September 1916 to the General Secretaries, who shall circulate it to the different Provincial Congress Committees as early as possible."

In doing so Mr. Bannerjee said that he was confronted with a difficulty. A spectre was conjured up to frighten them. They were told by their critics and by their candid friends that to move a resolution of this kind at this critical moment would be to embarrass the Government. Their attitude was one of fervent devotion and active co-operation with the Government. Agitation was far from their mind. They could formulate a proposal of reform, but they were resolved not to enter into controversy so as to bring pressure on the Government. But the war would not last for ever. Peace must come, and they were preparing themselves for peace. They would have to play the part of men at that time, and that was why they were preparing themselves for that. Already the idea of re-adjustment was in the air, not only in India, but in all parts of the Empire. What was this war for? It was a war of readjustment. It would vindicate the treaties, proclamations, pledges and charters. They knew what would happen in Canada and Australia; might not they talk about them on the public platform? The resolution said that the time had come for reforming and liberalising the system of Government in this country. They had been told that they were unfit for self-government, that the goal was far distant, so distant that they could not even have a distant glimpse of it at this far distant time. The speaker said that self-government was the order of Nature and the dispensation of Providence. That was a part of divine law. If there was to be a departure, it must be transient, and, like the needle of a compass, always deflect towards the goal of self-government. Continuing, Mr. Bannerjee said:—"Let us survey the past, examine the present and look around us." In older days their ancestors founded village organisations, which represented the first stage of self-government, and coming down to modern times they had been tried in self-government under the Reform Scheme, and they proved successful. The best training of self-government was institutions of self-government. Free institutions alone qualify a people for self-government. Let not their calumniators say that they were not fit for self-government. Those critics were not justified to pronounce judgment, as they had not given them free institutions. Mr. Bannerjee next said that the first and foremost of free institutions was provincial autonomy. It was nothing but government of the province by the chosen representatives of the people for the benefit of the people. Provincial autonomy meant the financial independence of a province. The revenues of a province belong to the people of that province. The speaker appealed to the Government to entrust them with powers to regulate their provincial revenue. The next measure of reform they urged was the reform of the Legislative Council. What they wanted was an absolute non-official majority. In Bengal they had a non-official majority, but it was a pure undiluted myth. The speaker did not remember ever being able, except once, to defeat the Government. That myth ought to be dispelled. As regards the Executive Councils, he said that Indian members on the Executive Council felt isolated. The Congress should come to their rescue. Their suggestion was that at least one half of the number of members of the Executive Councils should be Indian. Lastly he urged fiscal readjustment. He had previously asked for the independence of Provincial Governments from the domination of the Supreme Government. Now he asked to make the Government of India free from the domination of Manchester and Liverpool. Those fetters ought to be withdrawn. Lastly, they would confer with the Committee of the Moslem League on that subject. He was glad that the Moslem League meets to-morrow. The Congress sympathised with the League. The Hindus and Mahomedans were brothers, they were working together for the advancement of a common Motherland. In conclusion he hoped to continue this campaign for self-government here and in England till the goal was attained.

MRS. BESANT'S SPEECH.

Mrs. Besant, who received a great ovation like the previous speaker, in seconding the resolution on self-government, said that this was perhaps the most momentous resolution that had ever been laid before the National Congress during the 30 years of its splendid existence, for not only did it proclaim the proposal towards the attainment of self government, but it also laid down the principles of reform, which, if they were embodied in the Committee's report, would make self government a reality not in a distant vista of time, but within the lifetime of the present generation. The demand was made by them for extension of Legislative Councils, to make them truly and adequately representative of all sects of the people, and what was most vital of all, namely to give them effective control over the action of the Executive Government. If adequate representation was given, if effective

control was granted, it would be difficult to say that they had not self-government in India. It was the largest step of the Congress which would be memorable in the future of India. Then there was a vital proviso, namely, that the Committee was to formulate a scheme, a programme of continued work and educative and propagandist agitation. They must understand that, during the brief time that was hers, she wanted to put to them three reasons for which this granting of self-government was necessary. The first, which was a practical reason, was the need for legislation on certain vital points; the second, the economic condition of the country was the most pressing reason of all, and the third the historical justification for self-Government. With regard to the first she said there were certain things pressing upon the nation which would be readily introduced if they had an elective majority in the Legislative Council which she hoped would be wholly elected. People said it was an inscrutable Providence that sent England to rule over India. She saw nothing inscrutable, for when England came to India she was only a free country in Europe and Providence chose her so that she might bring with her the principles of freedom as enjoyed in the West. It only became inscrutable when they had an un-British rule. But there was another practical reason for saying if they really had self-Government they would have enacted the measures they desired. The Congress had been asking for thirty years for separation of the executive and judicial functions, and it had not gained it. But in Indian States the reform had already been made. Gwalior had it, Baroda had it, and smaller States also possessed it. When they had their self-Government they would not have to wait for thirty years. They would make it in their first year. They were asking for panchayats, and Gwalior and Patiala and other States had established village councils, and in British India they did not possess them in sufficient numbers. If they had their self-Government they would sweep away the Arms Act, they would get rid of the Press Act, they would get rid of the Seditious Meeting Act, they would get rid of the right to intern without trial, imprisonment without justification, in fact they would remove the old barbarism which existed in India. She then turned to her second reason, namely economic conditions, and said the indebtedness of their peasants exceeded even five crores, and was that not a reason to change the system of Government? It was an admitted fact that India was the most taxed country in proportion to her production, and when they were thinking of taxation they must remember they had admittedly the most costly Government in the civilised world, and therefore the necessity of this crushing taxation. She next drew attention to the poverty of the country at some length and said her fear was not the passionate enthusiasm of the youths of India, but the spectre of hunger, the frightful spectre of coming bankruptcy of the country. Dealing with the last head she said, that they had five thousand years of self-Government behind them, but it was said that there were revolts then. She would ask those who said this to read history before they spoke. For in England, since Queen Elizabeth gave the charter to the Company to deal with India, one King was beheaded, one driven out of the country, and there were two civil wars, and she did not know if Indian wars were such as the wars that prevailed in those times. Was it not true that, in spite of these wars, their village organisations continued to exist? Was it not on record that while their soldiers were fighting their ploughmen were ploughing. The test of good government was the wealth and prosperity of the people. While India governed herself the people were so wealthy that people in England vied with each other to obtain a charter for trading with her, and to-day the President had told them, that India was not fit to govern herself. She submitted that the five thousand years of success was greater than the theories of few Englishmen. India is not a sick man, she said "India is a giant, who was asleep so far, and it now awoke. They representing different parts of the country, were not children of savages emerging from barbarous lands, desirous to be taught self-government, but they were children of heroes, of warriors, worthy to govern the country. If only they thrust themselves more, if they believed more in their power, in their strength they would get it. She therefore urged that the resolution be thoroughly carried out, and she prayed of them, by the memory of their past, by the greatness of their present, by the possibility of their splendid future, to stand up on their feet and say to England that they were grateful for what had been done for them, but were most grateful for having taught them the value of free institutions and shown to them, by the example of her own history, how freedom was to be won and how the nation could become self-governing.

Sir Ibrahim Rahimtoolah supporting the Self-Government resolution said, that the Indians had reached a stage when they should get self-government and then they were able to govern themselves. He was glad that the Moslems and the Hindus would put their heads together to frame a scheme of reform and a programme of educational work.

Dewan Bahadur L. A. Govindaraghava Aiyer of Madras also supporting the resolution said:—"We must tell plainly England and the Empire that we had not been given such full play in our political affairs which our past history, present conduct and our future possibilities justify.

Mrs. Sorojini Naidu in a feeling speech on behalf of the sisters and daughters of India appealed to the audience to steadily work out self-Government. She said that they were not embarrassing the Government.

Pandit Madan Mohan Malaviya said that unless they got self-government there could be no hope for the people for commercial and educational development. He did not want the control over the army of foreign affairs, but only in domestic affairs of the country. He only asked to be liberally associated in the government of the country. Every self-respecting Indian must come forward to carry this agitation to achieve result.

The resolution was carried with great enthusiasm.

The Hon'ble Mr. Chidambaramatha Mudaliar of Madras moved a resolution on land settlement. It urged for a reasonable and definite limitation to the demand of the State on land and introduction of permanent settlement directly between the government and the land holders in the ryotwari areas or a settlement for a period of 60 years in those provinces where shorter periodical settlements or revision prevailed. The speaker said that this would substantially help in ameliorating the present unsatisfactory condition of the agricultural population.

It was seconded by Rai Bahadur Hiranand Khimsingh of Sind and supported by Mr. Mathuradas Jiwahri of Sind and Rai Saheb D. Lakshmi Narayan of Kampti and carried. The Congress then adjourned for lunch.

Industrial Development.

The Congress reassembled after half an hour's adjournment when Rai Bahadur R. N. Mudholkar moved the resolution on industrial development. He said it was not a resolution which appealed to the sentiments of popular audience. If India could be made a self-governing country, manufactories should be introduced in this country. This could not be done according to the old methods. For this purpose technological instructions of highest kind was required, and the Universities should make technology as one of their faculties. Research work had to be carried and fiscal autonomy should be granted to India.

The Hon'ble Mr. Krishna Row of Madras seconded, and the Hon'ble Rai Bahadur Dwarka Nath supported the resolution, after which it was carried.

Grievances of Students in England.

Principal Paranjpye moved the next resolution praying for the removal of the grievances of students in England. He said:—So long as the paths are not opened to them in India for higher services they must claim their right to go there and urge the Government to remove their grievances. Otherwise it looked like what the proverb says "Mother will not feed us at home and father will not allow us to beg outside." The question was of pressing character and must be solved immediately.

Dr. Jivraj Mehta, who had recently returned from England, and Mr. Jannadas and Mr. Mehta supported the resolution, which was carried.

The Congress appointed the Hon'ble Nawab Syed Mahomed Bahadur and Mr. N. Subba Rao as Secretaries of the Congress for the next year.

The next resolution which was moved from the Chair recorded the appreciation of the service of Sir William Widdern and other members of the British Committee, and it was resolved to maintain the organisation of the British Committee and the newspaper "India."

The President next moved certain amendment to the constitution of the Congress according to the recommendations of the Compromise Committee about the election of delegates.

The next Congress meets at Lucknow.

The President's Concluding Remarks.

Sir Satyendra, who was very deeply touched by the compliment paid him replying to the vote of thanks spoke with earnestness and emotion. He said that he thought, should indeed be conceded if he thought all this eulogium all this feeling was invoked by his person or by any poor services he was able to render for their cause. From the moment he left Calcutta up to that moment he had been overwhelmed with kindness from all and sundry from his Hindu and Mahomedan friends, and from Europeans and Indians, and he could count an equal number among both. He was overwhelmed with kindnesses from start to finish and even if he had the sonorous eloquence of his friend Mr. Surendranath Bannerjee or the silvery tones of his friend Pandit Madan Mohan Malaviya, he would be unable to express even a hundredth part of the gratitude he felt. These kindnesses were not merely from the people but from one of the principal Ruling Chiefs of the Presidency, His Highness the Maharaja of Gaekwar in whose beautiful house he had the privilege to live during his short stay in Bombay. He prayed to them to accept in those poor words his sense of gratitude. Fortunately did he consider himself that he had lived to this day, never would he forget it. But he prayed to them not to imagine that he was wanting in humility which would convince him that these many kindnesses were not due to the personal qualities of his. It was the enthusiasm for the cause which was supposed to have aroused these feelings. They in Bombay had founded the Congress and the thirtieth session of the Congress again in Bombay was no less memorable. Bombay had set the political fashion; Bombay had been the leader of political thought for all time since there had been political thought in British India. "Long Live Bombay" he said. He next apologised for his many shortcomings particularly in the Subjects Committee and then said that he would not attempt to summarise the discussions that had taken place, but he only expressed the hope whether there was or not a declaration of policy, for which he had, in all humility prayed, they would continue loyally and earnestly and with all enthusiasm they possessed, to work for self-Government for India, and they would continue until the goal was reached, be the day long or be the day short. Another matter with regard to which he felt most deeply and about which he could not say much was the doctrine of self-help. He asked them not to be content with the oratorical feats for three days in the year, but they should have a continuous programme of work, work not in the sense of meetings but work in the sense of trying to uplift the poor and the weak, removing ignorance and poverty and disease. They must fight that in the best way they could, they should not mind self-Government; they should not mind National militia, they should not mind local self-Government; but they must run to the rescue of the poor and the weak. He did say therefore that if they serve the country earnestly the people will govern themselves. He did not mean the Indian civil service people, he meant the people of all classes, people who lived in villages and till the soil. There might be some very sanguine who thought that the work was easy and did not take long. He wished to think so but it did take long. They must therefore work patiently strenuously if ever they desired to achieve their object, namely "Government for the people by the people". He felt he could not say more. He thanked them.

The Congress was then dissolved.

The number of delegates who attended this year's Congress was 2259, being the largest number recorded so far, the previous big record being 1889 in the year 1889. At to-day's sitting there was a huge attendance also and the distinguished visitors including Mr. Justice A. O. Macleod and the Rev. Dr. D. Mackichan, vice Chancellor of the Bombay University.

The Congress Compromise.

At to-day's sitting of the National Congress the following amendments were made to the Congress Constitution by adding the following at the end of rule 20 relating to the election of delegates:—The "Public meetings convened under the auspices of any Association which is of not less than two years standing on the 31st December 1915 and which has as one of its objects the attainment of Self-Government by India on colonial lines within the British Empire by constitutional means;

provided (a) that the said Association by a special resolution accepts Article 1 of the Congress Constitution and notifies to that effect to the Provincial Congress Committee of the province to which it belongs; (b) that the said Association makes acceptance of the said articles condition precedent to new membership; (c) that the total number of delegates to be elected by such public meeting shall not exceed 15 in number, and no such Association shall be entitled to call more than one public meeting for the said purpose for any one session of the Congress. But this, however, will be subject to the right of the All-India Congress Committee to disqualify any such political Association or body at any time.

EXPLANATION:—No person elected as a delegate need be a member of any Congress Committee if he is otherwise qualified.

The Congress Presidential Address.**Press Opinions.**

BOMBAY, December 29.

The following opinions on Sir S. P. Sinha's presidential address are expressed by Indian papers in Bombay:—

The Bombay Samachar.

The "Bombay Samachar" says:—The Address can be without exaggeration described as quite in keeping with the moderate policy of the Congress and the unique honour that has been done to him by the Indian public in electing him as the president. His address at this juncture is to be gravely considered by both the subjects of the Crown and the Government alike, and if it be truly and properly understood it will be of no little help in making the loyalty between the public and the Empire permanent.

The "Sanj Vartaman."

The "Sanj Vartaman" says:—Those who yearn to move forward immediately will not agree with Sir Satyendra's ideas but it is necessary to lead into the right path the youths of the rising generation, and we express our appreciation to the President of the Congress for the boldness with which he had given them such wise advice. Self-Government would not be given unless the necessary qualifications were obtained and therefore keeping before our eyes the goal of self-Government we must pay our attention as to how we can attain those qualifications.

The "Bulletin" of Lahore.

Commenting on Sir S. P. Sinha's Presidential speech the "Bulletin" says:—Babu Surendranath Bannerjee who had been writing and speaking a good deal of late on the dawn of a new era must have gaped with wonder when he heard Sir S. P. Sinha informing the world from the Congress Presidential chair that India was still far from the twilight and was groping in the darkness of the night.

Indians' Right to Bear Arms.**"Bombay Chronicle's" Comment.**

BOMBAY, December 29.

The "Bombay Chronicle" to-day devotes three columns in supporting the Congress Resolution on the right of Indians to bear arms. It says:—"The prohibition to bear arms precluded the possibility of using them and ultimately causes an indifference and disinclination to possessing them. If there is a certain percentage of non-warlike races in India it is due to the law of the land. The youth of Bengal are being driven into rebellion against society not because they have been given a superfluous education, to which they are as much entitled as the youth of England, but because they are shut off from the professions which are theirs by right of birth. The time has come when Englishmen will have to make up their minds to give back to Indians rights in this respect, of which they have been deprived. Could there be a better time for doing so, a time at which concession would come with better grace than at this moment when Indians are shedding their blood for the cause of the Empire to which they are proud to belong, and which they are passionately anxious to serve."

Mr. Besant's Home Rule League.**Formation Postponed till Congress & Muslim League Report On It.**

BOMBAY, December 29.

The adjourned meeting of Mrs. Besant's Home Rule League Conference was held this evening, Babu Surendra Nath Bannerjee presiding. Mrs. Besant at the outset made a statement in which she said that she would be guided by the elderly members of the Congress Committee and the League members.

Mr. Mazharul Haque said that he and his Mussalman friends were entirely in favour of forming the Home Rule League.

Mr. C. P. Ramasamy Iyer brought an amendment that the consideration of the League formation be postponed till the Congress and the Muslim League make their report.

Many opposed him prominently Mr. Jehangir Petit, Dr. Gour and Mr. Rasul. Many Mussalman also were against it. There was a most heated and excited discussion. Mrs. Besant eventually accepted the amendment which being put to vote was carried, nearly thirty representatives of the Hindu and Mussalman public opinion voting against it.

The Moslem Educational Congress.

POONA, December 29.

The Mahomedan Educational Conference met for its third session last night at 8 p. m. when the large pandal erected on the Bund Road was brilliantly illuminated and held a representative gathering of the Mahomedan gentlemen. Mr. Yusuf Sobani of Bombay presided over what was termed the female section of the Conference which had to deal with the question of female education in Mahomedan community. Mr. Sobani spoke briefly on the need for improving and extending Mahomedan female education and the few means they had at present at their disposal for securing so desirable an object.

Mrs. Sarojini Naidu then lectured on the need of female education in Mahomedan Community. What she had to say, she said, was a message of her Mahomedan sisters to their Mahomedan brothers and it was this that cause of their womanhood was not going to be won by speeches from the platforms of conferences like this or on the stage of the All-India Moslem League, but by practical

deeds. Unless they put their ideas and views into practical shape they would never be able to secure the future of their mothers and sisters. If they did not educate them intellectually and physically they were robbing them of their rights and privileges. If Mahomedans wished to preserve the old time celebrity of Islam they must realise and accept the rights of women. No system of education could be complete unless their womenfolk were able to walk side by side with them. Should they fall behind in the race for education then the race could not be said to be won.

Mr. Khan thanked the lecturer as also did Mr Justice Rahim.

Mr. Sher Abdulla B.A., then read the report of the female section. The proceedings concluded at about midnight.

The Conference met its fourth session at 10 a. m. to-day Mr. Justice Abdul Rahim again presiding. Moulvi Abdulla Raur moved a resolution requesting the Government to utilise the donation of eight lakhs given by Sir Mahomed Yusuff Adagar in founding a residential college for Mahomedan youths the interest accruing from the money being spent in scholarships until such a residential college had been decided upon.

Moulvi Salu-ud-din and Alibhoy Hamdani seconded and supported the resolution.

The next resolution moved by Sait Yakub Hassan of Madras and seconded by Kazi Musa Khan of Aligarh resolved that the Education Member of H. E. the Viceroy's Councils be requested through a deputation appointed by this Conference to receive the deputation so that the question of Muslim University might be settled as early as possible.

Punjab.**Assembly of Presbyterian Church in India.****Raja Sir Harnam Singh's Speech from the Chair.**

LAHORE, December 29.

Presiding to-day at the General Assembly of the Presbyterian Church in India, Raja Sir Harnam Singh made reference to the growing feeling of consciousness among the Indian Christian communities. The "Missionaries," he said, "may justly take pride in the thought that the Churches which they have so far controlled and directed now show impatience of control, because of the consciousness of growing strength, but I regret to say there is an increasing feeling among the Indian Christians that the Missionaries, as a rule, instead of encouraging self-support, view all their effort in this direction with suspicion and consider them more as a rival movement than as the natural and proper outcome of their own teaching." The speaker also advised his Indian Christian friends not to be above seeking the advice and help of seniors in age, experience and spiritual life.

A Wedding.**Lt.-Col. Sutherland, I. M. S.,—and Princess Rambha Dhulip Singh.**

LAHORE, December 29.

The marriage of Lieut.-Colonel D.W. Sutherland, I. M. S. Principal Medical College, Lahore, with Princess Rambha Dhulip Singh, grand daughter of the Maharaja Ranjit Singh, Ruler of the Punjab, was solemnised on the 25th December at Lahore before Mr. Tollinton, District Magistrate, Lahore, and Registrar of Civil Marriages, under the English Act. The function was purely a private one, the only persons present being the attesting witnesses who are the Hon'ble M. Justice Rattigan and Lieutenant-Colonel H. G. Melville, I. M. S. After the function the couple left for the Pathankot side to spend their honeymoon. So far the marriage has not been noticed by the local press.

Latest Telegrams.

ALLAHABAD, December 30.

The "Pioneer" special cables:—

LONDON, December 30th:—All the political correspondents are speculating on the probable outcome of the Cabinet deliberations on Lord Derby's figures. It is most improbable that these will be published. Mr. Asquith's statement has apparently created a general impression that unattested bachelors cannot be regarded as a negligible minority. One statement which has been circulated, that they amount to half a million will probably prove to be an exaggeration if it is intended to include starred men, otherwise it is an underestimate.

The "Westminster Gazette" remarks that it is a thousand pities that important Cabinet decisions should proceed amid a press agitation directed towards arousing temper and creating a crisis.

Lord Derby's figures unless different from other statistics are capable of various interpretations. The patriots task is to maintain silence while the Government endeavour to merge any differences of opinion into a common policy.

The "Times" military correspondent protests against putting the maintenance of trade before the maintenance of the Army, when the whole years exports amount to one fifth of a years war expenditure. He also protests against the number of the starred men and considers that the lists of reserved occupations were ingeniously drawn up with a view to drying up the sources of recruiting. The correspondent does not give figures, but he remarks that it is believed that between 1,000,000 and 1,500,000 bachelors of military age have been starred.

The "Matia" has interviewed M. Counaris and M. Venezelos. While the former claims to have received a majority expressing the country's verdict, the latter attaches the greatest importance to the people's regard of his injunction not to vote. The people had taken the first step towards action. M. Venezelos hopes and believes that the Government will see at a late hour that they are leading the country to an abyss.

LONDON, December 29.

An account by a special correspondent of the "Vossische Zeitung" of his visit to Salonika last week directs renewed attention to the curious position there, the enemy spies being apparently still able to enter or leave the town. The correspondent was told that however the Anglo-French regulated their railway traffic, their lines were crossed in the darkness. He adds that Martial Law was expected at Salonika on the 23rd December.

చిరునామా:— బీహార్ ప్రాంతం లోని ఒక్క కంపెనీ, నెం|| 9, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

